

***Kemijärven kaupungin
talousarvio 2018
ja
taloussuunnitelma
2019-2020***

1. TALOUDELLINEN TILANNE JA KEHITYSNÄKYMÄT	1
1.1. Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalouden kehitysnäkymät	1
1.2. Kemijärven toimintaympäristö ja kehitysnäkymät	1
1.2.1. Väkiluvun kehitys	4
1.2.2. Työvoima- ja työllisyystilastot	6
1.2.3. Kemijärven toimintaympäristön kehitys	7
1.2.4. Henkilöstö	8
1.3. Tilivelvolliset vuonna 2018	11
2. KÄYTTÖTALOUSOSA	12
Hallinto- ja tukipalvelut	13
Hyvinvointipalvelut	19
Tekniset palvelut	38
3. TULOSLASKELMAOSA	46
4. INVESTOINTIOSA	53
5. RAHOITUSOSA	56
6. TYTÄRYHTIÖIDEN TOIMINTA JA TALOUS	59
LIITTEET	72

1. TALOUDELLINEN TILANNE JA KEHITYSNÄKYMÄT

1.1. YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE JA KUNTATALOUDEN KEHITYSNÄKYMÄT

Suomen bruttokansantuote kasvoi viime vuonna 1,9 %. Tänä vuonna Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 2,9 % edelliseen vuoteen verrattuna eli kasvu on nopeaa. Seuraavien kahden vuoden aikana kasvu jää kahden prosentin tuntumaan ja koko ennustejaksolla kumulatiivinen kasvu on noin seitsemän prosenttia.

Vuoden 2017 nopea kasvu johtuu pääasiassa teollisuuden uusien tilausten ja yksityisen palvelutuotannon liikevaihdon kasvusta sekä kasvukeskusten vahvana jatkuvasta rakennustoiminnasta. Parhaat kasvuedellytykset ovat teknologia- ja kemianteollisuudessa ja metsäteollisuudessa. Äänekosken kapasiteetin lisäys tukee ensi vuoden kasvua. Kasvu näkyy työllisyyden parantumisena, mutta samaan aikaan työttömyys ei ole juurikaan laskenut maantasoisesti johtuen piilotyöttömyydestä ja muiden työvoiman ulkopuolisten aktivoitumisesta työnhakuun, mikä on normaalia suhdannetilanteen parantuessa.

Suomen julkinen talous on ollut vuodesta 2009 lähtien syvästi alijäämäinen ja pysynyt alijäämäisenä eri hallitusten sopeutustoimista huolimatta. Noususuhdanne ei poista julkisen talouden rakenteellisia ongelmia, joten myönteisestä suhdannetilanteesta huolimatta julkinen talous jää edelleen alijäämäiseksi vaikkakin alijäämä pienenee. Julkisen velan määrä on yli kaksinkertaistunut vuoden 2008 jälkeen. Nopea bruttokansantuotteen kasvu ja alijäämän pieneminen alentavat velkasuhdetta lähivuosina. Väestön ikääntymisestä johtuen julkisessa taloudessa on kuitenkin pitkällä aikavälillä tulojen ja menojen välinen epätasapaino eli kestävyysvaje. Kestävyysvajeesta johtuen velkasuhde uhkaa kääntyä tulevana vuosikymmeninä uudelleen nousuun.

Hallitusohjelmassa linjatun talouspolitiikan kulmakivenä on kestävyysvajeen umpeen kurominen. Julkisen talouden kestävyttä vahvistetaan julkista taloutta kohentavien toimenpiteiden sekä kasvua ja työllisyyttä tukevien toimien ohella uudistamalla julkista taloutta. Yksi merkittävimmistä uudistuksista on sote- ja maa-kuntauudistus, jonka on määrä astua voimaan 1.1.2020.

Kuntatalous kasvaa vuonna 2017 odotettua paremmin ja verotulokehitys on huomattavasti arvioitua parempi. Kilpailukyky sopimuksen vaikutukset, kuntatyönantajan eläkemaksun alentuminen, kuntien omat ja hallituksen linjaamat sopeuttamistoimet näkyvät vahvistuneena kuntataloutena. Väestön ikärakenteen vuoksi hoito- ja hoivapalvelujen tarve kasvaa ja lisää kuntien menopaineita.

Vuosien 2018-2019 osalta ennakoidaan kuntien nettoinvestointien pysyvän korkealla tasolla nykyisen rakennuskannan johdosta. Kuntatalouden tulot kehittyvät v. 2018 hyvin vaatimattomasti. Kunnallisveron kehitys on jäämässä vaimeaksi ja kuntien saamat valtionavut laskevat edelleen.

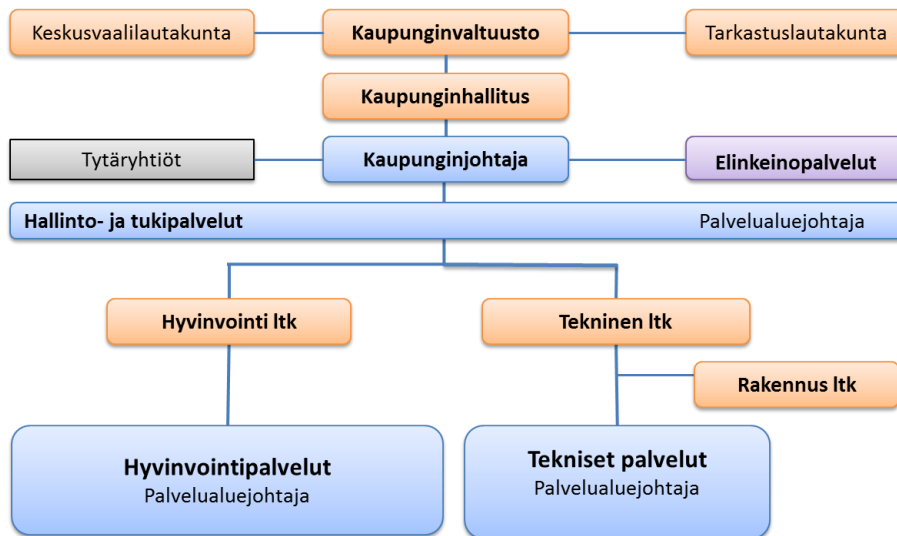
Kuntaliitto on selvittänyt kilpailukyky sopimuksen toimeenpanoa ja vaikutuksia kunnissa. Saatujen vastausten perusteella kuntataloutta vahvistavat vaikutukset ovat jääneet arvioitua heikommiksi. Kunnat eivät ole korottaneet asiakasmaksuja uuden asiakasmaksulain mahdollisuuksien mukaan, joten tulokertymä on jäänyt arvioitua pienemmäksi. Työajan pidennys ei myöskään ole tuomassa säästöjä, koska kunnat eivät ole hyödyntäneet sitä henkilöstön määrää vähentävästi. Kilpailukyky sopimus vähentää myös kuntien verotuloja ja valti-onosuuksia, sillä kuntien toimintameno säästöt, palkansaajien maksu korotukset, lomarahojen leikkaus ja työajan pidentäminen on vähennetty kuntien vero- ja vos-tuloista. Tämä säästöpotentiaalin hyödyntämättömyys näkyy kuntatalouden luvuissa myös vuonna 2018. Etenkin pienten ja keskisuurten kuntien taloudellinen tilanne on ennen maakunta ja sote-uudistuksen toteutumista haasteellinen ja talous epätasapainossa.

1.2. KEMIJÄRVEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA KEHITYSNÄKYMÄT

Kemijärven kaupunki kuuluu Lapin maakuntaan. Kemijärvi, Pelkosenniemi, Posio, Salla ja Savukoski muodostavat Itä-Lapin seutukunnan. Itä-Lapin neljällä kunnalla on virallinen ja oikeustoimikelpoinen yhteistyö - ja edunvalvontaelin: Itä-Lapin kuntayhtymä. Kemijärven pinta-ala on 3 931,48 km², josta maa-pinta-ala 3504,98 km² ja sisävesi-pinta-ala 426,5 km². Väestötiheys on 2,0 as/ km². Metsää on noin 3 050 km² ja peltoa noin 4 500 ha, josta viljeltyä noin 2 000 ha.

Kemijärven kaupungin päätöksenteon ja talousarvion sitovuustason rakenne on alla olevan mukainen:

Kemijärven kaupungin organisaatorakenne

Hyvinvointipalvelujen ja teknisten palvelujen palvelualueiden alaisuudessa toimivat seuraavat vastuualueet:

Hyvinvointipalvelut:

- varhaiskasvatuspalvelut
- perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut
- kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut
- perhepalvelut
- aikuisten psykososiaaliset palvelut
- sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut
- vammaispalvelut
- ikäihmisten palvelut

Tekniset palvelut:

- tekniset palvelut
- laitoshuoltopalvelut
- ruokahuoltopalvelut

Elinkeinopalvelut –yksikkö toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa.

Konserniohjauksesta ja –valvonnasta vastaavat hallintosäännön mukaisesti kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja.

Kemijärven kaupungin talous

Kilpailukykysojimus ja budjettiriihen linjaukset vaikuttavat monella tapaa kuntien, kuten Kemijärvenkin taloussuunnitteluun. Kunnallisten sopimusten alaisia lomarahoja leikataan kaudella 2/2017-9/2019 maksettavien lomarahojen osalta 30 %. Vuosittaista työaikaa pidennetään keskimäärin 24 tuntia, mikä vähentää osataan työvoimatarvetta, mikäli työajan pidennykset otetaan huomioon henkilömitoituksissa ja tehtävien vaatimien resurssien kohdentamisessa.

Palkansaajien verovähennykset kasvavat, joten se pienentää vastaavasti kuntien saamaa kunnallisverotuotoa. Valtionosuuksia leikataan kuntien toimintamenojen vähentymisen johdosta. Kemijärven valtionosuusleikkaus on vuodelle 2018 yhteensä 0,3 miljoonaa euroa vuoden 2017 tasosta.

Työnantajamaksujen pienentäminen vähentää henkilöstösivukuluja. Kemijärven eläkemenoperusteiset maksut pienenevät Kevan ilmoituksen mukaan 0,1 milj. euroa vuoden 2017 tasosta.

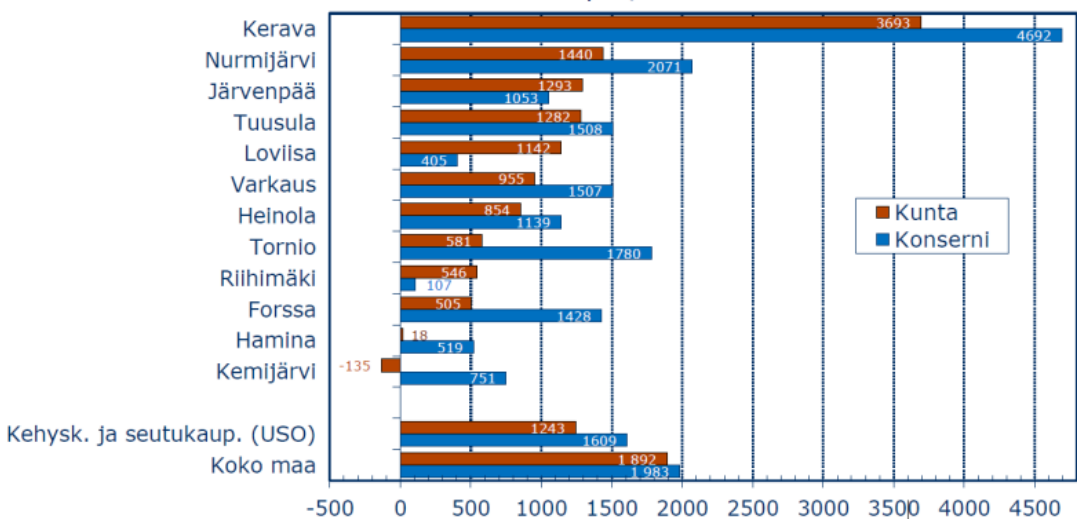
Kemijärvellä vuonna 2017 tehdyt henkilökohtaisten lisien korjausmaksatus lisää vuoden 2018 henkilöstömenoja 0,5 miljoonaa euroa ja odotettavissa oleva kunta-alan palkkaneuvottelukierros tuo myös kunta-alan sopimuksiin palkankorotuksia. Talousarviossa palkankorotusvaraus on 0,6 %.

Kemijärven kehitysnäkymät ovat positiiviset ja odotusarvot biojalostamon investointipäätöksestä vuonna 2018 korkeat. Ilman biojalostamoakin kaupungin verotulokehitys on ollut viime vuosina positiivinen ja työllisyyden nousu näkyy elinvoimaisuuden kasvuna. Suomen matkailualueen kehityksen odotetaan myös osaltaan vahvistavan Lapin matkailutulojen kasvua ja Itä-Lapin matkailun kehitystä.

Kaupungin taloustilanne on ollut viime vuodet erittäin haastava kaupungin palvelurakenteen vinouman ja käyttötalous- ja investointimenojen kasvun vuoksi. Kaupungin velkataakka on mittava ja rahoituspuskuria tulevia investointitarpeita varten ei ole. Kemijärvi-konsernin kriisikuntakriteereistä täyttyy kolme ja kaupungin talouden tilanne on hälyttävä korkean velkamäärän ja epäsuhtaisen palvelurakenteen vuoksi. Kattamattomia alijäämiä on vuoden 2016 tilinpäätöksen mukaan 1,035 milj. euroa ja ennakoitavissa on, että vuonna 2017 taseeseen kertyneiden alijäämien määrä kasvaa.

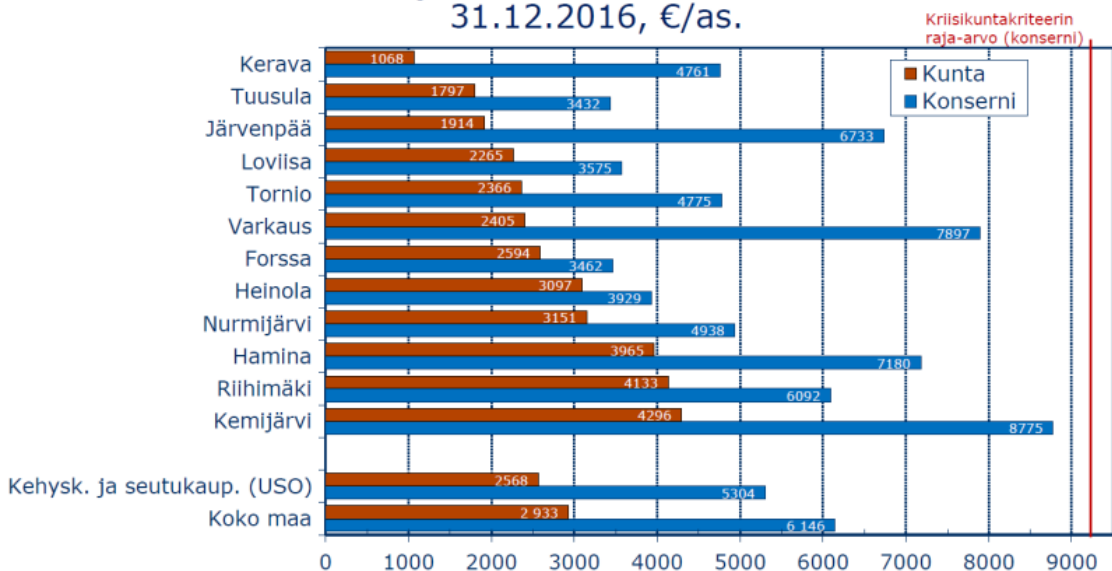
Kemijärvi konsernin kriisikuntakriteerit verrattuna USO-verkoston muihin seutukaupunkeihin

Kuntien ja kuntakonsernien kertynyt yli-/alijäämä 31.12.2016, €/as.

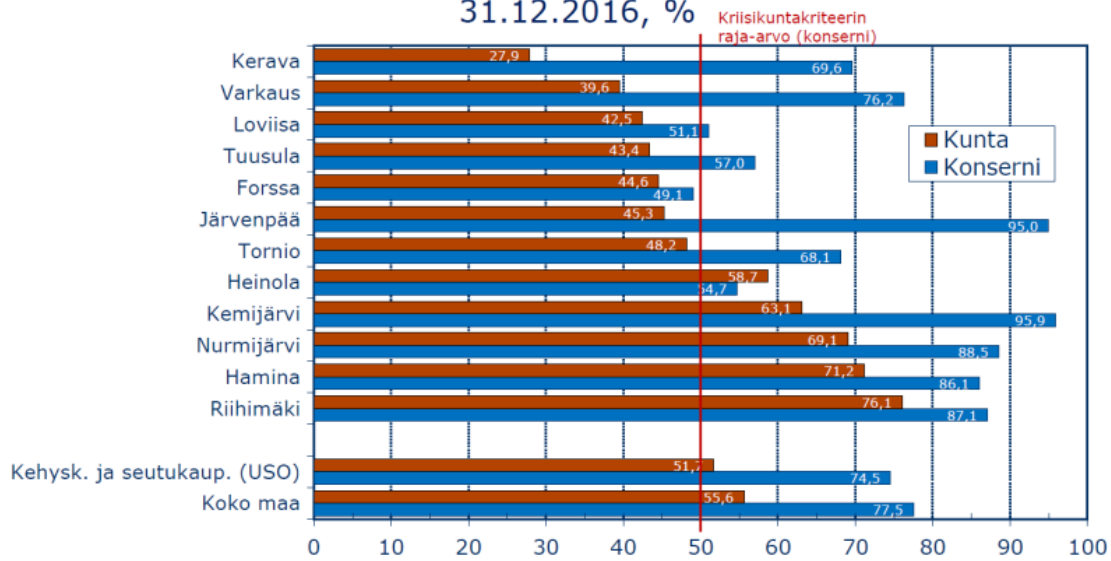

Kriisikuntakriteerin raja-arvo (konserni) viimeisessä tilinpäätöksessä -1000 €/as. ja sitä edellisessä -500 €/as.

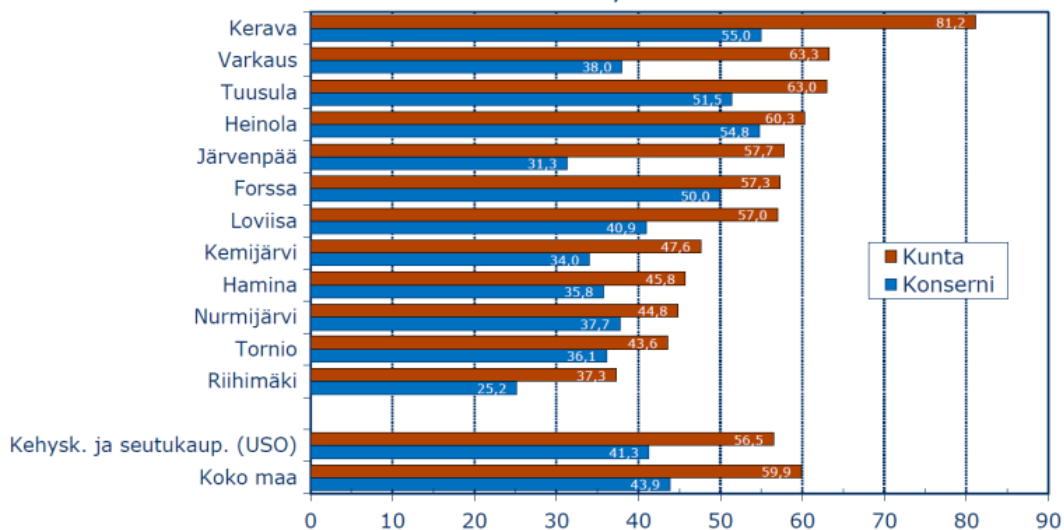
Kuntien ja kuntakonsernien lainakanta 31.12.2016, €/as.

Kuntien ja kuntakonsernien suhteellinen velkaantuneisuus 31.12.2016, %

Kuntien ja kuntakonsernien omavaraisuusaste 31.12.2016, %

Vuoden 2017 kriisikuntakriteerit (tilinpäätökset 2015 ja 2016)

Kunta	1. Konsernin kertyneen alijäämän perusteella		2. Kaikki seuraavat 8 kriteeriä täyttyvät:								
			Kunnan tulovero-%		Konsernin vuosikate		Konsernin lainakanta		Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus		Kriteerijä täyttyy lkm
	2015 €/as.	2016 €/as.	2015 %	2016 %	2015 €/as.	2016 €/as.	2015 €/as.	2016 €/as.	2015 %	2016 %	
Raja-arvo	alijäämää vähintään: 500 €/as. 1000 €/as.		väh. 20,83	väh. 20,87	negat.	negat.	väh. 8980	väh. 9239	väh. 50	väh. 50	
			1)	1)			2)	2)			
Forssa	1 154	1 428	20,00	20,00	612	804	3 683	3 462	49,3	49,1	0
Hamina	310	519	21,00	21,00	825	976	7 294	7 180	89,9	86,1	4
Heinola	1 175	1 139	20,50	20,50	321	476	3 249	3 929	50,7	54,7	2
Järvenpää	1 044	1 053	19,75	19,75	518	628	6 168	6 733	91,8	95,0	2
Kemijärvi	576	751	20,50	21,00	894	1 254	8 880	8 775	100,0	95,9	3
Kerava	4 308	4 692	19,00	19,25	1 029	1 233	4 845	4 761	71,0	69,6	2
Loviisa	240	405	19,75	19,75	474	647	3 422	3 575	49,5	51,1	1
Nurmijärvi	1 921	2 071	19,50	19,50	618	789	4 369	4 938	83,1	88,5	2
Riihimäki	85	107	20,50	20,50	747	598	6 099	6 092	87,6	87,1	2
Tornio	1 443	1 780	20,50	20,50	590	823	4 999	4 775	73,8	68,1	2
Tuusula	1 463	1 508	19,50	19,50	528	582	2 776	3 432	50,4	57,0	2
Varkaus	1 016	1 507	20,75	20,75	977	1 046	7 958	7 897	80,3	76,2	2

1) Kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti

2) Asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla

1.2.1. VÄKILUVUN KEHITYS

Taulukko 1. Kemijärven kaupungin väkiluvun kehitys vuosina 2000-2017

Lähde: Tilastokeskus

Vuosi	Väkiluku 31.12.	Muutos hlöä	%	Muuttotase	Syntyneiden enemmyys
2000	10 484	-259	-2,4	-217	-42
2001	10 138	-346	-3,3	-325	-21
2002	9 936	-202	-2	-151	-51
2003	9 759	-177	-1,8	-112	-65
2004	9 529	-230	-2,4	-186	-44
2005	9 293	-236	-2,5	-127	-109
2006	9 065	-228	-2,5	-157	-71
2007	8 882	-183	-2	-120	-63
2008	8 658	-224	-2,5	-167	-57
2009	8 519	-139	-1,6	--59	-80
2010	8 418	-101	-1,2	-23	-78
2011	8 295	-123	-1,5	-31	-92
2012	8 093	-202	-2,4	-120	-82
2013	7 983	-110	-1,4	-32	-78
2014	7 892	-91	-1,1	-30	-61
2015	7 766	-126	-1,6	-25	-101
2016	7 661	-105	-1,4	-8	-99
2017*	7 594	-67	-0,9	+54	-121

*= arvio

Taulukko 2. Kemijärven kaupungin väestönmuutokset vuosina 2010 - 2017

Lähde: Tilastokeskus

Vuosi	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017*
Väestö	8 519	8 418	8 295	8 093	7 983	7 892	7 766	7 661
Syntyneet	48	50	46	50	45	44	35	34
Kuolleet	126	142	128	128	106	145	134	155
Synt. Ja kuoll. erotus	-78	-92	-82	-78	-61	-101	- 99	- 121
Kuntaan muuttaneet	352	339	254	308	295	314	332	366
Kunnasta muuttaneet	375	370	374	340	325	339	340	312
Muuttotase	-23	-31	-120	-32	-30	-25	-8	+54
Väestömuutos ed. vuodesta	-101	-123	-202	-110	-91	-126	-105	-67
Väestö vuoden lopus- sa	8 418	8 295	8 093	7 983	7 892	7 766	7 661	7 594

*=arvio

Taulukko 3. Kemijärven kaupungin väestösuunnite ja Tilastokeskuksen trendiennuste vuosille 2017-2021

Lähteet: Tilastokeskus ja kaupungin väestösuunnite (08/17)

Kaupungin väestösuunnite				Tilastokeskuksen ennuste (2016)			
Vuosi	Väkiluku 31.12.	Muutos abs.	%	Vuosi	Väkiluku 31.12.	Muutos abs.	%
2017	7 594	-67	-0,9	2017	7 492	-124	-1,6
2018	7 540	-54	-0,7	2018	7 376	-116	-1,5
2019	7 500	-40	-0,5	2019	7 266	-110	-1,5
2020	7 500	0	0	2020	7 160	-106	-1,5
2021	7 500	0	0	2021	7 058	-102	-1,4

Kaupungin suunnitteessa ei ole vielä otettu huomioon suunnitellun biojalostamon (-tehtaan) myönteisiä vaikutuksia väestönkehitykseen ja ikärakenteeseen. Jo tehtaan rakentamisvaiheen aikana kuolleisuuden ja syntyvyyden erotus pienenee ja muuttotase kääntyy positiiviseksi. Väkiluku kääntyy nousuun ja olisi arviolta 8000 vuoden 2020 lopussa.

Taulukko 4. Kemijärven kaupungin ikärakenne vuonna 2016 ja ennuste vuosille 2017- 2021 (31.12)

Lähde: Tilastokeskus 2016

Ikäluokka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
0-6	319	313	304	304	294	289
7-14	425	412	402	382	391	374
15-64	4150	4005	3868	3747	3612	3507
65-74	1385	1438	1475	1500	1526	1521
75-	1337	1324	1327	1333	1337	1367
Yhteensä	7616	7492	7376	7226	7160	7058

1.2.2 TYÖVOIMA- JA TYÖLLISYYSTILASTOT

Taulukko 5. Kemijärven kaupungin työpaikat vuonna 2015 (31.12.) ja suunnite vuodelle 2020 (31.12.)

Lähteet: Tilastokeskus ja kaupungin suunnite (09/17)

Elinkeino	Työpaikat 2015	%	Työpaikat 2020	%
Maa- ja metsä- ja kalatalous	154	6,7	130	5,4
Teollisuus ja kaivostoiminta	217	9,5	240	10,0
Sähkö-, lämpö-, vesihuolto, jäähdytystoim.	56	2,4	60	2,5
Rakentaminen	98	4,3	140	5,8
Kauppa	311	13,6	330	13,7
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	55	2,4	100	4,2
Kuljetus ja varastointi	119	5,2	110	4,6
Informaatio ja viestintä	21	0,9	30	1,3
Rahoitus-, vakuutus-, kiinteistötoimi	45	2,0	40	1,6
Ammatillinen, tekninen, tieteell. toiminta	92	4,0	100	4,2
Julkinen ym. hallinto, tukipalvelutoiminta	289	12,6	280	11,7
Koulutus	155	6,8	200	8,3
Terveys- ja sosiaalipalvelut	550	24,0	500	20,8
Taiteet, viihde virkistys	26	1,1	30	1,3
Muu palvelutoiminta	65	2,8	70	2,9
Kotitalouksien toiminta työntäjina	15	0,7	10	0,4
Toimiala tuntematon	26	1,1	30	1,3
Yhteensä	2294	100,0	2400	100,0

Taulukossa ei ole vielä mukana suunnitellun biojalostamon työpaikkavaikutuksia (suorat - ja kerrannaistyöpaikat), jotka ovat hyvin huomattavat. Tehtaan ansioista kaupungin työpaikkojen määrä olisi vuonna 2025 arviolta 3400.

Taulukko 6. Kemijärven kaupungin työssäkäyvät työntajasektorin mukaan vuosina 1990 ja 2015

Lähde: Tilastokeskus

	1990	2015	Muutos abs.	1990-2015 %
Työssäkäyvät yhteensä	5001	2294	-2707	-54,1
Palkansaajat	4323	2024	-2299	-53,2
- Valtio	614	161	-453	-73,8
- Kunta	1278	808	-470	-36,8
- Valtioenemmistöinen Oy	356	33	-323	-90,7
- Yksityinen sektori	2075	1022	-1053	-50,7
Yrittäjät	678	270	-408	-60,2

Taulukko 7. Kemijärven kaupungin väestö pääasiallisen toiminnan mukaan vuosina 1990 ja 2015 (31.12.)

Lähde: Tilastokeskus/Lapin liitto

	1990	2015	Muutos	Muutos %
Koko väestö	12331	7766	- 4565	-37,0
Työvoima	5873	3097	- 2776	-47,3
Työlliset	5165	2446	-2719	-52,6
Työttömät	708	651	-57	-8,1
Työvoiman ulkopuolella	6458	4669	-1789	-27,7
joista:				
0-14 v.	2428	782	-1646	-67,8
opiskelijat, koululaiset	1000	365	-635	-63,5
eläkeläiset	2677	3310	+633	+23,6
varusmiehet	67	5	-62	-92,5
muut	286	207	-79	-27,6
Huoltosuhte	1,39	2,17	+0,78	+56,1

Huoltosuhte (elatussuhte): kuinka monta työhön osallistumatonta (työvoiman ulkopuolella olevaa ja työtöntä) yhtä työllistä kohti.

Taulukko 8. Kemijärven kaupungin työttömyys vuonna 2017 (tammi-elokuu) keskimäärin

Lähde:Lapin Ely-keskus	lkm	%	
Työttömät (lomautetut ml.)	504	16,3	(% työvoimasta 3097)
- miehet	339	67,3	(% työttömistä)
- naiset	165	32,7	(% työttömistä)
- alle 25 v. työttömät	39	7,7	(% työttömistä)
- yli 50 v. työttömät	309	61,3	(% työttömistä)
- pitkäaikaistyöttömät	158	31,3	(% työttömistä)

Lapin työttömyysaste on ollut vuonna 2017 lomautetut mukaan 14,8 % ja koko maan 12,0 , joten Kemijärven työllisyystilanne on ollut 1,5 %-yksikköä huonompi kuin Lapissa keskimäärin ja 4,3 %-yksikköä huonompi kuin maassa keskimäärin.

Vuonna 2017 Kemijärven keskimääräinen työttömyysaste on laskenut vuodesta 2016 1,5 %-yksiköllä. Elokuun 2017 lopussa työttömiä oli 455 (14,7 %).

1.2.3. KEMIJÄRVEN TOIMINTAYMPÄRISTÖN KEHITYS

Kemijärven kaupunki on ollut suuren rakennemuutoksen paikkakunta jo vuosia. Tämä on vaikuttanut kaupungin talouskehitykseen voimakkaasti. Väestö on siirtynyt koulutuksen tai työn perässä muualle Suomeen ja ikärakenne on samassa yhteydessä vääristynyt. Samaan aikaan on kuitenkin tapahtunut myös positiivista kehitystä uusien työpaikkojen ja palvelujen kautta sekä paluumuuton muodossa. Merkittäviä työnantajia kaupungin lisäksi ovat alueella toimivat Huurre Group, Kelan yhteyskeskus sekä Keitele Group.

Työllisyyskehitys on ollut positiivista kolme vuotta peräkkäin. Kaupunki on panostanut pitkäaikaistyöttömien hoitoon vuosittain yli miljoonalla eurolla. Yhteistyö eri toimijoiden kanssa on vähentänyt pitkäaikaistyöttömien määrää, mutta samaan aikaan ns. sakkomaksut ovat pysyneet varsin korkealla tasolla. Kaupunki on lisäksi tukenut myös pitkäaikaistyöttömän palkkaavaa yrityksiä ja yhteisöjä 500 €/kk.

Kaupungin talous on ollut alijäämäinen vuodesta 2013 asti. Valtuustopimuksen linjausten mukaisesti taloutta on pyritty eri keinoin saamaan tasapainoon. Talouden tasapainottamistoimenpiteet jatkuvat nykyisellä valtuustokaudella. Uusi valtuustopimus on valmisteilla ja valtuustoryhmät ovat saaneet keskusteltavakseen isoja talouden tasapainottamistoimenpiteitä, joista toivotaan ratkaisut valtuustokauden aikana.

Tulevan maakunta- ja soteuudistuksen valmistelu tulee vaatimaan kaupungin päättäjiltä ja virkamiehiltä resursseja ja tahtoa tehdä ratkaisuja. Tavoitteena on varmistaa myös kaupungin omilla toimilla, että uudistus mahdollistaa uuden kaupungin kehittämisen mahdollisimman vahvalta pohjalta oikeanlaisella palvelutasolla. Kaupungin virkamiehiä ja luottamusmiehiä on mukana useissa eri ohjaus- ja työryhmissä valmistelemassa uudistusta.

Biojalostamon investointisuunnitelmat etenevät. Odotettavissa on investointipäätös joko vuoden 2017 loppupuolella tai vuoden 2018 alkupuolella. Tähän suurhankkeeseen ollaan jo useissa tapaamisissa ja kehitystyöpajoissa varauduttu. Kaupunki on lisäksi ostanut merkittäviä maa-alueita tehtaan käyttöön Patokankaalla ja kaavoitus on alueella menossa.

Kaupunginvaltuusto päätti korottaa tuloveroa 21,50 %:iin (entinen 21,0 %).

Posio on liittymässä Itä-Lapin kuntayhtymään 1.1. 2018. Tämän hetkisen arvion mukaan se laskee Kemijärven maksuosuutta noin 60 %:sta 47 %:iin.

Mielenkiintoisia uusia avauksia kaupungin elinvoimaisuuden kohottamiseksi on jo tehty mm. puuhotellihanke ja Jäämeren rautatien linjauksen osalta. Selvitys ratavaihtoehdoista valmistuu helmikuun 2018 lopussa. Brändityöstä saatu palaute on ollut erinomaista. Sitä tullaan jatkamaan ja syventämään.

Talousarviossa tullaan esittämään ensimmäiset uuden brändin mukaiset tavoitteet vuoteen 2020 asti, jossa kerrotaan, että ”Kemijärven kaupunki on elinvoimainen palvelu- ja seutukuntakeskus, jonka asukkaiden mielestä se on turvallinen ja viihtyisä paikka elää. Kemijärvi luo tilan ja mahdollisuuden kunkin asukkaan henkilökohtaiselle onnellisuudelle, eli onnen tunteelle.” Nuo tavoitteet jakautuvat kolmeen osa-alueeseen, eli hyvinvointiin, elinvoimaan ja Identiteettiin.

Vuoden 2018 aikana tehdään uuden valtuuston kanssa varsinainen toimenpidesuunnitelma tavoitteiden toteuttamiseksi.

1.2.4. HENKILÖSTÖ

Taulukko 9: Toistaiseksi voimassa olevien virkojen ja työsuhteisten tehtävien kokonaismäärän kehitys

Palvelualue	TP 2015	TP 2016	TAE 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Hallinto- ja tuki-palvelut	38	45	47	45	44	28	44
Hyvinvointipalvelut	434	413	445	389	394	170	394
Tekniset palvelut	83	95	99	93	88	61	88
Yhteensä	555	553	591	527	526	259	526

Henkilöstömäärät on kuvattu talousarvio- ja taloussuunnitelmassa nykyisen organisaatorakenteen mukaisesti siten, että lukuihin on sisällytetty arvio kaupungissa työskentelevästä vakituisesta henkilöstöstä huolimatta siitä, onko virka-/työsuhde päätoiminen vai sivutoiminen. Projektihenkilöstö ja tukityöllistetyt eivät ole luvuissa mukana. Määrät sisältävät arvion vuoden viimeisen päivän tilanteen mukaisesta henkilöstöstä.

Tukityöllistettyjä on tilinpäätösennusteen mukaan vuoden 2017 viimeisenä päivänä kaupungin palveluksessa seitsemän. Määräaikaisia sivuviranhaltijoita (pääosin kansalaisopiston tuntiopettajat) on arviolta vuoden vii-

meisenä päivänä yhdeksän. Kokonaisuudessaan arvio henkilöstömäärästä 31.12.2017 mukaan lukien määräaikainen henkilöstö on 680.

Taulukko 10: Palkkojen jakauma

	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Luottamushenkilöt	106 478	109 680	155 788	113 129	97 556	96 600	77 980
Kuukausipalkat	22 591 181	22 508 614	22 040 880	19 252 104	18 314 417	18 986 042	17 877 750
Tuntipalkat	915 527	895 022	948 736	856 512	761 950	582 078	565 060
Erilliskorvaukset	2 420 874	2 527 461	2 437 566	2 514 350	2 070 035	2 120 570	1 520 570
Sairaus- ja äit.loman sijaiset	414 838	345 158	372 386	271 725	243 595	204 000	83 000
Vuosiloma- ym. sijaiset	1 422 079	1 207 755	1 312 817	1 104 511	1 115 034	980 390	390 690
Tilapäinen työvoima	585 561	884 783	773 113	569 494	345 614	260 000	262 940
Jaksotetut ja aktivoidut palkat	558 708	847 939	559 477	162 296	266 092	0	0
Palkat yhteensä	29 015 245	27 630 534	28 600 763	24 519 528	22 701 882	23 229 680	20 777 990

Taulukko 11: Henkilöstömenojen (palkat ja sosiaalikulut) kehitys asukasta kohden

Vuosi	Palkat / 1000 €	Sos.maksut 1 000 €	Yhteensä 1 000 €	Asukasluku	Palkat / asukas	Sos.maksut /asukas
TP 2009	26 047	8 377	34 424	8 519	3 057	983
TP 2010	26 910	8 481	35 391	8 418	3 196	1 007
TP 2011	27 747	8 497	36 244	8 295	3 345	1 024
TP 2012	29 015	8 635	37 650	8 093	3 585	1 067
TP 2013	27 631	8 671	36 302	7 984	3 461	1 086
TP 2014	28 601	8 775	37 376	7 882	3 629	1 113
TP 2015	24 520	7 722	32 242	7 769	3 156	994
TP 2016	22 702	7 251	29 953	7 661	2 963	947
TA 2017	23 229	6 727	29 957	7 600	3 056	885
TA 2018	20 778	6 420	27 198	7 550	2 752	850
ka 2009-18	25 718	7 967	33 674	7 977	3 224	999

Taulukko 12: Kunta-alan eläkepoistuma / Kemijärven kaupunki 2016-2035

Henk	Vanhuuseläke	Työkyvyttömyyseläke	Eläkepoistuma yht.	Eläkkeet, % 2013 tilanteesta	Koko kunta-ala %
2016	43	6	49	6,4	3,6
2017	38	5	43	5,7	3,6
2018	36	5	41	5,4	3,6
2019	32	5	37	4,9	3,6
2020	32	4	36	4,8	3,6
2021	26	4	30	4,0	3,5
2022	30	4	34	4,4	3,4
2023	26	4	30	3,9	3,4
2024	27	3	30	3,9	3,3
2025	26	3	29	3,8	3,3
2026	24	3	27	3,5	3,2
2027	23	2	25	3,2	3,1
2028	19	2	21	2,7	3,0
2029	19	2	21	2,7	2,9
2030	15	2	17	2,2	2,8
2031	15	2	17	2,2	2,6
2032	14	2	16	2,1	2,5
2033	11	2	13	1,7	2,3
2034	10	2	12	1,5	2,3
2035	11	1	12	1,6	2,2

1.3. TILIVELVOLLISET VUONNA 2018

Kuntalain 125 §:n mukaisia tilivelvöllisiä ovat:

kaupunginhallitus
keskusvaalilautakunta
hyvinvointilautakunta
tekninen lautakunta
rakennuslautakunta

Viranhaltijoista tilivelvöllisiä ovat seuraavat viranhaltijat:

Hallinto- ja tukipalvelut

Kaupunginjohtaja	Rantanen Atte
Palvelualuejohtaja	Säärelä Marjo
Talous- ja kehittämisjohtaja	Kuvaja Tuula

Hyvinvointipalvelut

Palvelualuejohtaja	Narkilahti Juha
Varhaiskasvatuspäällikkö	Karjalainen Marja-Leena
Perusopetuksen ja lukion rehtori	Tervonen Ilpo
Nuorisosihteeri	Kilpeläinen Kaisu
Johtava terveystieteiden lääkäri	Poropudas Anne
Johtava sosiaalityöntekijä	Onkamo Merja
Perhe- ja mielenterveysklinikoiden johtaja	Virta Pertti
Hoiva- ja hoitotyönjohtaja	Piisilä Päivi
Vammaispalvelujohtaja	Myllykangas Antero

Tekniset palvelut

Palvelualuejohtaja	Kankaanranta Markku
Ruokapalvelupäällikkö	Paavola Outi
Siivouspalvelupäällikkö	Hoisko Teija

2. KÄYTTÖTALOUSOSA

TA 2017	LTA 2017	TALOUSSUUNNITELMA PALVELUALUEET	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
-6 124 300	-6 186 300	HALLINTO- JA TUKIPALVELUT PALVELUALUE YHTEENSÄ	-6 116 300	-5 556 000	-4 155 700	-5 505 700
-5 318 000	-5 380 000	Hallinto- ja tukipalvelut	-5 310 000	-4 750 000	-3 350 000	-4 700 000
-806 300	-806 300	Elinkeinopalvelut yksikkö	-806 300	-806 000	-805 700	-805 700
-47 719 000	-49 719 000	HYVINVOINTIPALVELUT PALVELUALUE YHTEENSÄ	-47 572 660	-46 944 000	-12 744 000	-47 764 000
-356 000	-406 000	Johtaminen	-300 000	-300 000	-200 000	-300 000
-2 326 500	-2 426 500	Varhaiskasvatuspalvelut	-2 413 300	-2 417 000	-2 417 000	-2 417 000
-6 822 400	-6 822 400	Perusopetus- ja lukio- koulutuspalvelut	-6 750 000	-6 700 000	-6 650 000	-6 650 000
-3 205 210	-3 205 210	Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut	-3 157 250	-2 827 000	-2 627 000	-2 627 000
-1 602 980	-1 602 980	Perhepalvelut	-1 470 000	-1 475 000	0	-1 470 000
-17 039 010	-18 319 010	Sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut	-17 813 700	-17 700 000	0	-18 500 000
-2 625 150	-2 725 150	Aikuisten psykososiaaliset palvelut	-2 784 350	-2 695 000	-850 000	-2 700 000
-3 801 230	-3 911 230	Vammaisten palvelut	-3 884 060	-3 830 000	0	-4 000 000
-9 940 520	-10 300 520	Ikäihmistien palvelut	-9 000 000	-9 000 000	0	-9 100 000
950 000	950 000	TEKNISET PALVELUT PALVELUALUE YHTEENSÄ	285 160	100 000	400 000	400 000
950 000	950 000	Tekniset palvelut	285 160	100 000	400 000	400 000
0	0	Ruokapalvelut (nettoyksikkö)	0	0	0	0
0	0	Laitoshuoltopalvelut (netto- yksikkö)	0	0	0	0
-52 893 300	-54 955 300	KAUPUNGIN TALOUS- SUUNNITELMA YHTEENSÄ	-53 403 800	-52 400 000	-16 499 700	-52 869 700

Kemijärven kaupunginvaltuuston hyväksymän organisaatorakenteen mukaisesti kaupungin talousarvion sitovuustaso valtuustoon nähden on palvelualueitaso. Kaupunginvaltuusto on delegoinut määrärahojen jaon palvelualueiden alaisten vastualueiden ja toimintayksiköiden (kustannuspaikat) osalta kaupunginhallitukselle ja lautakunnille. Kaupunginhallitus ja lautakunnat käsittelevät kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion pohjalta palvelualueiden alaisten vastualueiden ja yksiköiden (kustannuspaikat) käyttösuunnitelmat ja määrärahaaon talousarviovuoden alussa.

HALLINTO- JA TUKIPALVELUT PALVELUALUE

1. Toiminta-ajatus

Palvelualueen tehtävänä on tuottaa koko kaupungin hallinto- ja tukipalvelut, johtaa ja valvoa kaupungin hallintoa, huolehtia kaupungin kehittämisedellytyksiin liittyvistä asioista, edunvalvonnasta, Itä-Lapin maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen toiminnasta ja elinkeinopalveluista. Elinkeinopalveluja ja edunvalvontaa johtaa kaupunginjohtaja. Palvelualueen toimintaa ja toiminnan kehittämistä johtaa hallintosäännön mukaisesti palvelualuejohtaja.

Palvelualueen tehtävänä on lisäksi vastata koko kaupunkiorganisaation ja konsernin talouden ja toimintojen yhteensovittamisesta, kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päätöksenteon tuesta, päätösten toimeenpanosta ja viestinnästä.

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Sote- ja maakuntauudistukseen valmistautumisen myötä Kemijärven kaupungin tulee määritellä uuden kaupungin rooli. Hallinto- ja tukipalvelujen roolina on mahdollistaa kuntalaisten osallistuminen palvelujen uudistamiseen, sillä kuntalaisille on jo kuntalain mukaankin taattava mahdollisuus mielipiteidensä ja kannanottojensa ilmaisemiseen ennen päätöksentekoa. Kemijärven aktiiviset kylät ja kyläläiset ovat kaupungin voimavara, josta pidetään huolta. Leader-toiminta tukee kylien kehittämistä ja kylissä järjestettäviä palveluja.

Elinkeinoelämän positiivinen kehitys näkyy monella tapaa yksityisellä palvelusektorilla ja sitä kautta myös kaupungin verotulokertymässä. Kaupungin roolina on tukea aktiivisilla maankäytön ratkaisuilla ja yritysneuvontapalveluilla yritysten sijoittumista Kemijärvelle ja liiketoiminnan edellytyksiä yritysten eri elinkaartilanteissa. Positiivista kehitystä tukee brändin mukaisen kaupunkikuvan vahvistuminen.

Toimintaprosessien ja palvelujen kehittämisessä voimakkaan muutosajurina toimii digitalisaation hyödyntäminen, sähköisiä prosesseja kehitetään niin sisäisten, kuin ulkoistenkin asiakkaiden käyttöön. Hallinto- ja tukipalveluiden toiminta vakiinnutetaan vuoden 2017 aikana lisäämällä asiakasymmärrystä. Onnistuneen johtamisen edellytyksenä on oikea asennekulttuuri, mikä näkyy osaltaan motivoituneena tekemisenä ja yhteisiin tavoitteisiin sitoutumisena.

3. Toiminnan painopistealueet

Kemijärvi – konsernin toiminnan ja asennekulttuurin vahvistaminen yhteistyön tavoitteita ja asiakasnäkökulmaa palvelevaksi. Hallinto- ja tukipalvelujen palveluprosessien kehittäminen ja toimintojen digitalisoiminen. Konsernijohtamisen jäntevöittäminen ja palvelutoiminnan läpinäkyvyys. Brändin mukaisen kaupunkikuvan vahvistaminen sekä erilaisten viestintäkanavien ja keinojen hyödyntäminen.

4. Talouden tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Toimintamenot	-6 839 640	-6 627 050	-6 560 370	-5 996 000	-4 590 700	-5 940 700
Toimintatulot	561 722	440 750	444 070	440 000	435 000	435 000
Toimintakate	-6 277 918	-6 186 300	-6 116 300	-5 556 000	-4 155 700	-5 505 700

5. Toiminnan tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	44	46	45	44	28	44
Henkilöstömenot €	-2 164 526	-2 266 590	-2 371 300	-2 371 300	-1 529 900	-2 371 300
Muutos %	-2,8	4,7	4,6	0,0	-35,6	0,0
Palvelujen ostot €	-3 822 277	-3 231 510	-3 092 080	-2 590 000	-2 095 400	-2 590 000
Muutos %	26,5	-15,5	-4,3	-16,2	-19,1	0,0
Toimintakate € /asukas	-820	-806	-810	-741	-554	-741

6. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Hallinto- ja tukipalvelujen tehtävänä on valvoa palvelualueiden hallinnon toimivuutta ja hallintosäännön noudattamista. Päätösten laillisuus ja päätösten toimeenpanon sujuvuus. Kuntalain muutos vaikuttaa antolainauksiin siten, että kunnat eivät voi enää uuden kuntalain mukaan myöntää antolainoja tai takauksia kunnan ulkopuolisille toimijoille ja vain rajoitetusti omille tytäryhteisöilleenkään. Jo annettujen takausten ja antolainojen vastuiden seuranta. Vuoden 2018 aikana toteutetaan osavuosikatsausten yhteydessä arviointi palvelualueiden toiminnasta ja riskienhallinnasta. Palvelualuejohtajat vastaavat osaltaan tästä arvioinnista ja arvioinnit käsitellään kaupungin johtoryhmässä ja kaupunginhallituksessa.

TALOUSARVIO 2018

VASTUUALUE: HALLINTO- JA TUKIPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Vastuualueen tehtävänä on johtaa ja valvoa kaupungin hallintoa ja huolehtia kaupungin kehittämisedellytyksiin liittyvistä asioista sekä Itä-Lapin maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen toimivuudesta. Lisäksi vastuualue vastaa koko kaupunkiorganisaation talouden ja toimintojen yhteensovittamisesta, kaupunginvaltuuston ja –hallituksen päätöksenteon valmistelusta ja päätösten toimeenpanosta ja konsernijohtamisen tuesta.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja –hankkeet

Hallinto- ja tukipalvelut tukee kaupunkiorganisaation ja –konsernin toimintaa tuottamalla talous-, tietohallinto-, henkilöstö- ja hallintopalveluita. Asiakasymmärrystä lisätään kartoittamalla mitä palveluja ja miten tuotettuna palvelualueet tarvitsevat. Vastuualue tarjoaa asiantuntevat, laadukkaat ja kustannustehokkaat tukipalvelut johtamiseen, päätöksentekoon ja toimintaympäristön muutokseen.

Hallinto- ja tukipalveluiden alaisuuteen on koottu vuoden 2016 alusta toimistohinnoittelussa oleva toimistohenkilöstö ja hallinnon asiantuntijatehtävissä toimiva henkilöstö. Toiminnalla tehostetaan henkilöstöresurssien käyttöä ja mahdollistetaan kokonaisvaltaisten toimintaprosessien uudistaminen. Näin pystytään myös seuraamaan paremmin kustannusten muodostumista ja kaupungin toimintojen eri osa-alueiden toiminnan tehokkuutta.

Henkilöstöhallinnon osalta ohjeita ja sääntöjä päivitetään ja esimiesten osaamista vahvistetaan sekä omalla henkilöstöpalvelujen toteuttamalla koulutuksella, että ulkopuolisten kouluttajien toimesta. Henkilöstösuunnittelua ja raportointia kehitetään valmistelun ja päätöksenteon tueksi. Myönteistä työnantajakuva edistetään vahvistamalla keskitettyä rekrytointiprosessia sekä henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämisellä. Uudistetun työsuojeluorganisaation ja työsuojelutoimikunnan toimintaa kehitetään koulutuksella. Työsuojelun toimintaohjelman tavoitteiden toteutumista seurataan sekä pidetään esillä työsuojeluorganisaation toimintaa ja työsuojelutietoisuutta.

Tietohallinnossa hyödynnetään hyvää yhteistyötä LapIT:n kanssa ja tietojärjestelmien uudistamisella tavoitellaan tuottavuuden tavoitteiden toteutumista. Kuiturakentamiseen tehdyillä panostuksilla tuetaan niin kaupungin omien palvelujen kuin elinkeinoelämän toimintaa ja palvelujen sähköistämistä. Uuden valtuustokauden myötä edistetään kokouskäytäntöjen digitalisointia.

Vuoden 2017 aikana toteutettujen kaupungin internet sivujen sekä henkilöstön sisäisen käyttöön tarkoitetun intranetin uudistusten kautta vahvistetaan brändin mukaista kaupunkikuva. Brändiviestintää toteutetaan erilaisilla viestinnällisillä keinoilla viestintäohjelmaa toteuttamalla sekä konkreettisilla bränditeoilla.

Vuorovaikutus kylien kanssa jatkuu vähintään pari kertaa vuodessa järjestettävien kylien iltojen ja kylille suunnattujen avustusten ja Leader-toiminnan kautta. Myös kylille suunnattujen palvelujen toteutusmahdollisuuksia kartoitetaan ja valmistellaan toteutusta. Kuntalaisten aktiivisuutta pyritään tukemaan avoimen keskusteluyhteyden, asiakaspalautteiden ja palveluihin liittyvien kuulemistilaisuuksien kautta.

Hallintopalvelut vastaavat valtiollisten vaalien ja kunnallisvaalien järjestämisestä. Vuonna 2018 järjestetään tammikuussa presidentinvaalit ja maakuntavaalit lokakuussa.

Tilintarkastus sisältää kaupunginvaltuuston valitseman tarkastuslautakunnan sekä varsinaisen ammattitilintarkastajan toiminnan. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvio ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Lautakunta seuraa tilintarkastusta sekä tekee tarvittaessa aloitteita ja esityksiä tilintarkastuksen kehittämisestä.

Kaupungin sisäinen linja-autoliikenne on kilpailutettu vuonna 2017. Lakkautettuja linja-autovuoroja korvataan linja- ja kutsutakseilla, joilla hoidetaan myös liityntäyhteyksiä Suomulle Rovaniemi-Kemijärvi- Salla linja-

autovuoroilta/-lle ja jatko- ja syöttöyhteyksiä Kemijärven rautatieasemalta/-lle. Näihin kutsutaksivuoroihin on varauduttu elinkeinopalveluiden talousarviossa.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1. Palvelualueen toiminnan kehittäminen, asiakasymmärryksen lisääminen ja prosessien kehittäminen kohti tiedolla johtamista	Tietojärjestelmien kehittäminen ja digitalisaation hyödyntäminen, paperittomien toimintamallien edistämien tiedonohjaussuunnitelman kautta	Uudistettu raportointi, uudet sähköiset asiointikanavat, tiedonohjaussuunnitelma
2. Työnantajakuvan vahvistaminen	Keskitetyn mallin mukaisen rekrytointiprosessin vahvistaminen, henkilöstön työhyvinvoinnin kehittäminen,	Työpaikkoja hakeneiden määrät, Työkyvyttömyyspäivien määrä (pv/hlö) ja kustannukset (€/hlö)
3. Kemijärvi brändin mukaisen kaupunkikuvan vahvistaminen	Yhtenäisen brändin mukaisen viestintätavan vahvistaminen koulutuksen ja ohjeistuksen keinoin. Viestintäohjelman mukaisten toimenpiteiden jalkauttaminen	Positiivinen medianäkyvyys

4. Henkilöstösuunnitelma

Hallinto- ja tukipalvelujen henkilöstömäärä vuoden 2018 alussa on yhteensä 42 vakituista. Eläköitymisiä hyödyntämällä ja toimintoja uudistamalla sekä työtehtäviä suunnittelemalla on henkilötyövuosissa saatu aikaan säästöjä. Talousarviossa 2018 ja suunnitelmavuosina sote- ja maakuntauudistukseen valmistautumiseen ja kehittämishankkeiden läpivientiin varaudutaan määräaikaikaisella henkilöresurssilla.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Toimintamenot	-5 985 022	-5 758 750	-5 754 070	-5 190 000	-3 785 000	-5 140 000
Toimintatulot	452 087	440 750	444 070	440 000	435 000	440 000
Toimintakate	-5 532 935	-5 318 000	-5 310 000	-4 750 000	-3 350 000	-4 700 000

6. Toiminnan tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	43	42	41	40	24	40
Henkilöstömenot €	-2 001 104	-2 047 860	-2 156 900	-2 150 900	-1 295 000	-2 150 900
Muutos %	72,3	2,3	5,3	-0,3	-39,8	0,0
Palvelujen ostot €	-3 376 119	-2 961 890	-2 859 960	-2 350 000	-1 859 000	-2 350 000
Muutos %	-3,3	-12,3	-3,4	-17,8	-20,9	0,0
Toimintakate € /asukas	-722	-700	-703	-633	-447	-633

TALOUSARVIO 2018

VASTUUALUE: ELINKEINOPALVELUT –YKSIKKÖ

1. Toiminta-ajatus

Elinkeinopalveluiden asiakkaita ovat alueella toimivat tai alueelle sijoittuvat tai alueelle perustettavat yritykset. Elinkeinotoiminnan aktiivinen ja pitkäjänteinen kehittäminen on Kemijärven keskeinen menestystekijä. Riskinottokyvyn lisäksi tarvitaan olemassa olevien resurssien tehokasta hyödyntämistä sekä investointeja yksityiselle ja julkiselle sektorille. Elinkeinopalvelut tuottavat alueelle elinkeinojen edistämiseen liittyviä palveluita kuten yritysten perustamis-, kehittämis-, ja omistajanvaihdosneuvontaa, matkailuneuvontaa sekä matkailumarkkinointia ja kehittämistä yhteistyössä Kemijärven Matkailu ry kanssa. Palveluita tarjotaan henkilöstön työpanoksen lisäksi erilaisten hankkeiden, koulutusten, työpajojen ja sähköisten työkalujen avulla. Niitä tuotetaan tiiviissä yhteistyössä Lapin muiden toimijoiden kanssa. Keskeisiä kehittämisaloja ovat biotalous (metsä, puu, energia), luonnontuoteala sekä matkailu.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja –hankkeet

Viimeisten vuosien aikana yritysten liiketoimintaympäristössä tapahtunut merkittäviä muutoksia. Uudet teknologiat, tietotekniset ratkaisut tuovat mukanaan uusia mahdollisuuksia niin päivittäisten rutiinien, tuotannon kuin markkinoinnin ja viestinnän toteutukseen. Perinteisillä toimintamalleilla ja –tavoilla toimineet yritykset joutuvat uudelleen arvioimaan toimintaansa kasvaneiden asiakasodotusten, palveluvaatimusten ja toimintaympäristön vaatimusten myötä. Alueelle etabloituneet uudet yritykset ovat tuoneet uusia liiketoimintamahdollisuuksia myös alueella toimiville muille yrityksille. Isot hankkeet tuovat myös elinvoimaa, toivoa ja uskoa alueen vahvuuksiin ja mahdollisuuksiin. Biojalostamoinvestoinnin toteutuminen käynnistää tuo alueelle uusia yrityksiä ja antaa jo toimiville yrityksille merkittävästi parantuneen toimintaympäristön toimia ja kehittyä. Kaupungin tulee varautua tähän mahdollisuuteen kaikin mahdollisin keinoin. Matkailun kasvu Lapissa näkyy myös Kemijärvellä lisääntyneenä kysyntänä ja matkailupalveluiden kasvuna ja parantumisena. Systemaattinen matkailun kehittäminen on lisännyt yritysten sitoutumista, yritysten välistä yhteistyötä sekä alueen näkyvyyttä ja saavutettavuutta. Kemijärven brändin rakentaminen on toteutettu yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Hanketoiminnassa tullaan keskittymään kaupungin imagon ja tunnettuuden kehittämiseen. Tarvitsemme alueelle uusi asukkaita ja yrityksiä. Patokankaan teollisuusalueen kehittäminen ja sinne potentiaalisesti etabloituvien yritysten tukeminen on ensiarvoisen tärkeää.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1. Aktiivisen elinkeinoelämän toteuttaminen ja kehittäminen	Laadukkaiden yrityspalveluiden tuottaminen ja kehittäminen. Yhteistyön edelleen kehittäminen ja tukeminen	Palautteen laatu. Asiakkaiden määrä (perustettavat, kehitettävät).
2. Omat ja yhteistyössä muiden kanssa toteutettavat kehittämishankkeet	Aktiivinen hanketoiminta päätoimialoille. Yhteistyöhankkeissa selkeät toimenpiteet alueelle ja alueen yrityksiin. Elinkeinopalveluilla aktiivinen rooli	Hankkeiden volyyymi ja vaikutavuus sekä sitoutuneet ja mukana olevat yritykset
3. Kaupunki ja matkailumarkkinointi	Erilaiset markkinointitoimenpiteet (esitteet, sähköinen markkinointi, messut) yhteistyössä teknisen palvelualueen kanssa. Matkailumarkkinointi- ja kehittäminen yhteistyössä Kemijärven Matkailu ry:n ja yritysten kanssa.	Yhteydenottojen määrä. Rekisteröidyt yöpymiset Liikevaihdon kehittyminen

4.	Selvitys ja ratkaisuvaihtoehdot työllisyydenhoidon ja elinkeinopalvelujen toteuttamiseksi vuoden 2019 alusta	Selvitys ja ratkaisuvaihtoehdot valtuuston päätettäväksi vuoden 2018 aikana	Päätöksen toimeenpano talousarviovalmistelun 2019 yhteydessä
----	--	---	--

4. Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstön lisärekrytointiin olisi tarvetta, mutta tiukasta talustilanteesta johtuen rekrytointeja tehdään vain hankerahoituksen kautta..

5. Talouden tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Toimintamenot	-854 617	-974 480	-806 300	-806 000	-805 700	-805 700
Toimintatulot	109 634	168180	0	0	0	0
Toimintakate	-744 982	-806 300	-806 300	-806 000	-805 700	-805 700

6. Toiminnan tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	2	4	4	4	4	4
Henkilöstömenot €	-163 422	-218 730	-214 400	-214 400	-214 400	-214 400
Muutos %	-19,3	33,8	-2,0	0,0	0,0	0,0
Palvelujen ostot €	-446 158	-269 620	-232 120	-232 000	-232 000	-232 000
Muutos %	1,3	-39,6	-13,9	-0,1	0,0	0,0
Toimintakate € /asukas	-97	-106	-107	-107	-107	-107

PALVELUALUE: HYVINVOINTIPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Palvelualueen toiminnan tarkoituksena on vastata ja huolehtia siitä, että Kemijärven kaupungissa on laadukkaat ja riittävät sosiaali-, terveys-, opetus-, sivistys- ja vapaa-ajan palvelut, jotka tukevat kuntalaisten fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä edistävät väestön terveyttä.

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kemijärven kaupungin ja seutukunnan väestömäärä on vähentynyt, tosin lasku ei ole enää yhtä jyrkkää kuin takavuosina. Väestörakenne on painottunut ikäihmisiin ja ikääntyvän väestön osuus kasvaa edelleen. Syntyvyys on huomattavan alhaista kuolleisuuteen verrattuna. Myönteisiä merkkejä ovat paluumuuton vahvistuminen, työttömyyden väheneminen ja tulevien suurinvestointien valmistelu. Kaupungin taloustilanne asettaa toisaalta haasteita palvelutuotannolle.

Sosiaali- ja terveysalan uudistus lykkääntyi vuodella. Valmistelutyö jatkuu mm. maakunnan yhteisten toimintatapojen suunnittelulla ja käyttöönnotolla, palveluiden painopisteiden muutoksilla sekä varmistamalla paikkakunnan hyvät palvelut jatkossakin. Sairaala Lapponian toimintoja kehitetään edelleen tavoitteena hyvinvointikeskus, joka palvelee laaja-alaisesti kaupunkilaisia ja muita palveluiden tarvitsijoita. Toimintojen kehittämisessä painopisteinä ovat ennaltaehkäisevät, kuntouttavat, kotiin annettavat ja sähköiset palvelut.

Kaupungin organisaatorakenne mahdollistaa monialaisen yhteistyön, mutta asettaa edelleen haasteita syvemmälle ulottuvaan johtamiseen. Sote-uudistuksen lykkääntymisestä huolimatta organisaation rakenne on muutettava hyvissä ajoin vastaamaan sote-palveluja ja kaupungin omaa toimintaa. Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen jää kaupungin vastuulle ja sen valmistelu ja konkreettiset toimenpiteet ovat vuoden 2018 tärkeimpiä tavoitteita.

3. Toiminnan painopistealueet

Hyvinvointipalvelut vastaa omalta osaltaan terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä. Terveiden, hyvinvoinnin ja myös turvallisuuden edistämisen koordinoinnista päätetään ja työ aloitetaan suunnitellusti. Palvelualueen toimintaa kehitetään laajan hyvinvointikertomuksen perusteella. Ennaltaehkäisevässä työssä korostuvat sivistyspalvelut, jotka jäävät kaupungin omaksi toiminnaksi jatkossa.

Varhaiskasvatuksen palvelutarpeen kasvuun vastataan ennakoivasti. Palvelutarpeen muutoksiin reagoidaan suunnitellusti, esimerkiksi kaupungissa tapahtuvan suurinvestoinnin vuoksi. Tavoitteena on edelleen pitkäikäistyöttömien ja vaikeasti työllistyvien aktivointi ja työmarkkina-aseman parantaminen sekä työmarkkinatuen kuntaosuuden alentaminen. Laitoshoitopaikkoja vähennetään ja resursseja kohdennetaan kotiin annettaviin palveluihin. Ulkopuolisten toimijoiden palveluita hyödynnetään mm. palvelusetelijärjestelmän avulla.

Palveluiden laatua arvioidaan säännöllisesti ja keskeiset tulokset julkistetaan.

4. Talouden tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Toimintamenot	-56 038 552	-53 576 930	-52 442 970	-51 340 000	-13 943 500	-51 927 000
Toimintatulot	6 200 994	5 857 930	4 870 310	4 396 000	1 199 500	4 163 000
Toimintakate	-49 837 558	-47 719 000	-47 572 660	-46 944 000	-12 744 000	-47 764 000

5. Toiminnan tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	413	445	389	394	170	394
Henkilöstömenot €	-23 636 463	-23 444 010	-20 590 640	-20 174 480	-8 213 000	-20 174 480
Muutos %	8,8	-0,8	-12,2	-2,0	-59,3	0,0
Palvelujen ostot €	-21 190 098	-19 443 070	-19 318 180	-19 330 770	-1 453 000	-19 330 770
Muutos %	12,5	-8,2	-0,6	0,1	-92,5	0,0
Toimintakate € /asukas	-6 509	-6 279	-6 270	-6 259	-1 779	-6 259

6. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Valvonta jakaantuu sisäiseen ja ulkoiseen valvontaan. Ulkoista valvontaa harjoittaa tarkastuslautakunta, kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, hyvinvointilautakunta, ministeriöt, opetushallitus sekä esim. Lapin ELY ja AVI. Palvelualueen sisäisestä valvonnasta vastaavat kaikki tilivelvolliset ja esimiehet. Esimiehet vastaavat tiedonkulusta ja raportoinnista sekä ohjaavat ja valvovat alaistensa toimintaa. Sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa toteutetaan myös kehityskeskusteluissa ja henkilöstökokouksissa.

Erityisenä sisäisen valvonnan kohteena on tulevana vuonna tietoturva.

TALOUSARVIO 2018

VASTUUALUE: VARHAISKASVATUSPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuspalvelut tarjoavat lakisääteisiä varhaiskasvatuspalveluja päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa. Esiopetusta toteutetaan Jyväskylänpuiston ja Kallaan päiväkodeissa sekä Särkelän koulun tiloissa. Aamu- ja iltapäivätoimintaa toteutetaan Hillatien, Särkelän ja Isokylän kouluilla. Aamupäivätoiminta toteutetaan pääosin lähipäiväkodin tiloissa.

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää.

1.8.2017 voimaan tullut Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet on varhaiskasvatuslain perusteella Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, jonka mukaan sekä paikalliset että lasten varhaiskasvatussuunnitelmat laaditaan ja varhaiskasvatus toteutetaan. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet on varhaiskasvatuksen järjestäjä oikeudellisesti velvoittava määräys. Määräyksen mukaan kunta on velvollinen järjestämään varhaiskasvatusta niin laajasti ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa on tarvetta. Varhaiskasvatuksen valtakunnallisen ohjauksen tarkoituksena on luoda yhdenvertaiset edellytykset varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten kokonaisvaltaiselle kasvulle, kehitykselle ja oppimiselle.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja – hankkeet

Varhaiskasvatuksen palvelutarve jatkaa kasvuaan, ehkä jopa 10 % vuoden 2017 määrään nähden. Työelämän muutokset sekä lapsiperheiden paikkakunnalle muutto ovat lisänneet varhaiskasvatuspaikkojen kysyntää ja varhaiskasvatuslaki vaatii järjestämään tarvittavan palvelun. Lisäksi palvelutarve on kasvanut vuorohoidossa, jota järjestetään tarpeen mukaisesti ilta-, yö- ja viikonloppuhoitona.

Suunnitelmissa tarpeen vastaamiseen on selvittää lisäresurssin tarve henkilöstön ja tilojen osalta. Palvelujen mitoituksen ennakointi on haasteellista, jonka vuoksi ruuhkatilanteissa voidaan joutua tekemään myös väliaikaisia ja räätälöityjä ratkaisuja. Vapaita varhaiskasvatuspaikkoja tulisi olla tarjolla läpi toimintakauden. Vuorohoidon tarpeen lisääntymiseen vastataan jatkamalla vuorohoidon keskittämistä Särkelän ja Jyväskylänpuiston päiväkodeihin.

Otetaan käyttöön sähköinen asiointimahdollisuus. Tämän myötä asiakkaat tekisivät jatkossa sähköisesti varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja aamu- ja iltapäivätoiminnan hakemukset sekä muut tarvittavat muutostoimitukset.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1. Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman käyttöönotto	Päiväkotien ja perhepäivähoidon yksikkökohtaisten kehittämissuunnitelmien laadinta	Käyttöönotto 1.1.2018 (tot/ei tot) ja toteutumisen arviointi.
2. Sähköisen asiointin käyttöönotto	Sähköisten hakemusten käyttöönotto	Sähköinen asiointi on käytössä
3. Palvelutarpeen kysyntään vastaaminen	Tarvittavien tilojen rakentaminen ja henkilöstön lisääminen tarpeen mukaisesti	Palvelutarpeeseen on vastattu toimivilla ja terveellisillä tiloilla sekä henkilöstömäärällä

4.	Palveluverkkoselvityksen osana varhaiskasvatuspalvelujen palveluverkko	selvityksen mukaiset esitykset valtuustolle kevään 2018 aikana päätettäväksi	päätös palveluverkosta ja tarvittavista investoinneista vuoden 2018 aikana
----	--	--	--

4. Henkilöstösuunnitelma

Varhaiskasvatuksessa on ollut palvelutarpeen jatkuvaa kysyntää ja tarve on edelleen kasvavaa. 1.4.2017 aloitti uutena yksikkönä 21-paikkainen Metsämiehentien päiväkotit. Puistolan liikkeenluovutuksessa siirtyy neljä (4) hoitopulaista päiväkotiapulaisen tehtäviin päiväkoteihin 1.1.2018 alkaen.

Päivähoitajan eläköitymisen myötä tehtävänimike muutetaan lastentarhanopettajaksi. Vuorohoidon lisääntymisen vuoksi tarvitaan yksi (1) päivähoitaja lisää 1.1.2018 alkaen. Päiväkotien yhteiseksi varahenkilöksi tarvitaan yksi (1) päivähoitaja. Varahenkilö sijaistaa päiväkodeissa henkilöstön poissaoloja. Kahteen päiväkotiin tarvitaan lapselle henkilökohtainen erityisavustaja eli yhteensä kaksi (2) päivähoitajaa.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintamenot	-2 314 557	-2 677 550	-2 773 800	-2 770 000	-2 770 000
Toimintatulot	314 464	351 050	360 500	353 000	353 000
Toimintakate	-2 000 093	-2 326 500	-2 413 300	-2 417 000	-2 417 000

6.Toiminnan tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	46	53	53	58	58
Henkilöstömenot €	-1 640 230	-1 852 040	-1 869 430	-1 880 000	-1 880 000
Muutos %	-4,1	12,9	0,9	0,6	0,0
Palvelujen ostot €	-154 748	-170 220	-218 230	-210 000	-210 000
Muutos %	2,8	10,0	28,2	-3,8	0,0
Toimintakate € /asukas	-261	-306	-323	-325	-325

TALOUSARVIO 2018

VASTUUALUE: PERUSOPETUS- JA LUKIOKOULUTUSPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Vastuualue vastaa lakisääteisen perusopetuksen toteuttamisesta Kemijärven kaupungin alueella. Perusopetus on osa koulutuksen perusturvaa. Sillä on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Sen tehtävänä on toisaalta tarjota yksilölle mahdollisuus hankkia yleissivistystä ja suorittaa oppivelvollisuus ja toisaalta antaa yhteiskunnalle väline kehittää sivistyksellistä pääomaa sekä lisätä yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa. Lisäksi yksikkö vastaa Kemijärven lukio-opetuksen toteuttamisesta. Lukiokoulutuksen tehtävä on antaa opiskelijalle laaja yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus ja tulevassa työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Koulutuksen tulee tukea opiskelijan edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja –hankkeet

Vastuualueella toimii neljä taloudellisesti pientä, mutta toiminnallisesti merkittävää hanketta. Kerhotoiminnan kehittäminen on hanke, jonka varoilla kustannetaan kerhoja koulupäivän jälkeen peruskoulussa. Tutoropettaja –hankkeen myötä kouluille on valittu tutoropettajat, joiden tehtävä on toimia toisten opettajien tukena digitalisaatioon liittyvissä asioissa. Kielenopetuksen varhentaminen –hankkeen tavoitteena on opettaa kouluissa englannin kieltä tunti viikossa sekä 1. että 2. luokan oppilaille. Perusopetuksen tasa-arvo ja laatu –hankkeen myötä kouluille on voitu palkata osa-aikaisia koulunkäynninohjaajia oppimisen tueksi.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1. Uuden opetussuunnitelman mukainen laadukas opetus.	Koulutyön toteuttaminen uusien opetussuunnitelmien mukaisesti.	Kouluissa tehtävä monipuolinen arviointi (koulujen itsearviointit, huoltajien tekemä lukuvuosiarviointi, huoltajien kanssa tehdyt arviointikeskustelut, opettajien arvioinnit).
2. Oikea-aikaisen oppimisen tuen järjestäminen ja resursointi	Tuen tarjoaminen joustavasti oppilaan tilanne huomioiden.	Pienryhmämahdollisuuksien määrä perusopetuksessa, erityisopettajien määrä, koulunkäynninohjaajien määrä kouluissa. Erityisopetushenkilöstön pätevyys.
3. Toimiva oppilashuolto eri yhteistyötahojen kesken.	Yhteistyön tiivistäminen oppilashuollon eri tahojen kesken. Toimiva koulun sisäinen oppilashuolto.	Kouluissa tehtävä monipuolinen arviointi (koulujen itsearviointit, huoltajien tekemä lukuvuosiarviointi, huoltajien kanssa tehdyt arviointikeskustelut, opettajien arvioinnit).
4. Kouluverkkoselvitys	Toteutetaan kouluverkkoselvitys konsulttityönä	Päätös kouluverkosta v. 2018 aikana

4. Henkilöstösuunnitelma

Tässä vaiheessa tiedossa olevat mahdolliset opettajien irtisanoutumiset saadaan todennäköisesti hoidettua ilman rekrytointia sisäisillä järjestelyillä.

Talousarvioon varataan palkkarahaa pienryhmäopetukselle ja keväällä 2018 selviää, saadaanko pienryhmäopetuksen tarve hoidettua sisäisillä järjestelyillä, johon pyritään, vai pitääkö rekrytoida uusi työntekijä.

Koulunkäynninohjaajien kohdalla tulee jäämään pois yksi osa-aikainen työntekijä. Paikkaa ei näillä näkymin täytetä.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintamenot	-6 943 767	-6 938 400	-6 875 090	-6 825 000	-6 770 000
Toimintatulot	164 413	116 000	125 090	125 000	120 000
Toimintakate	-6 779 354	-6 822 400	-6 750 000	-6 700 000	-6 650 000

6. Toiminnan tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	72	74	75	75	75
Henkilöstömenot €	-4 218 801	-4 459 920	-4 341 000	-4 335 000	-4 330 000
Muutos %	0,4	5,7	-2,7	-0,1	-0,1
Palvelujen ostot €	-1 057 367	-943 270	-962 650	-945 000	-935 000
Muutos %	15,3	-10,8	2,1	-1,8	-1,1
Toimintakate € /asukas	-885	-898	-894	-893	-887

TALOUSARVIO 2018

VASTUUALUE: KULTTUURI- JA VAPAA-AJANPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut tarjoaa seutukuntansa asukkaille, yhdistyksille ja matkailijoille kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut sekä musiikki- ja kansalaisopiston palvelut. Vastuualueen tavoitteita ovat hyvinvoinnin edistäminen, palveluiden asiakaslähtöisyys, toiminnan yhteisöllinen kehittäminen ja seutukunnallinen yhteistyö. Painopistealueita ovat toiminnan monipuolisuus, ajanmukaisuus, tasokkuus, saavutettavuus, toimintakulttuurien ja oppimisympäristöjen kehittäminen sekä luovuuden ja hyvinvoinnin tukeminen.

Kemijärven kansalaisopisto järjestää monipuolista kurssitoimintaa ja kuvataiteen taiteen perusopetusta Kemijärven, Pelkosenniemen ja Savukosken kuntien alueella. Koillis-Lapin musiikkiopisto järjestää taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista opetusta musiikissa ja tanssissa Kemijärvellä, Pelkosenniemellä, Sallassa ja Savukoskella. Opistojen tavoitteena on tarjota mahdollisuus monipuoliseen harrastamiseen ja kouluttautumiseen. Musiikkiopisto tuottaa kelpoisuuden alan ammatti- ja korkeakouluopintoihin, ja opinnot voi lukea hyväksi seutukunnan toisen asteen oppilaitoksissa. Liikunnan toimipisteitä ovat uimahalli, liikuntahalli ja jäähalli. Kirjastopalveluja tarjoavat pääkirjasto ja kirjastoauto Kyläluuta sekä kirjaston tarjoamat verkkopalvelut.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja – hankkeet

Kansalaisopisto pyrkii järjestämään kurssiopetuksen kaupungin ja kuntien omistamissa tiloissa. Matkakustannuksissa säästetään suunnittelemalla kurssit samalle suunnalle samana päivänä. Muuttajat mukaan – hankerahoituksella (9 000€) tuetaan maahanmuuttajia ja kakkosasunnon omistajia kotoutumaan paikkakunnalle.

Kirjastopalvelut: Kaikki Lapin yleiset kirjastot ovat liittyneet yhteiseen kirjastojärjestelmään ja aineisto on ilmaiseksi varattavissa mistä tahansa Lapin kirjastosta. Uuden järjestelmän kulut ovat pienemmät kuin edellisen järjestelmän. Kunta vastaa lakisääteisten kirjastopalveluiden rahoittamisesta valtionosuusjärjestelmän puitteissa. Hankerahoituksen avulla kehitetään kirjastopalveluja asiakasraateja kuuntelemalla.

Kulttuuripalvelut Kulttuurilla hyvinvointia kyliin -hanke (OKM) vie kulttuuritoimintaa kaupunkikeskuksen ulkopuolelle. Hallitusohjelman kärkihanke Taiteen ja kulttuurin saatavuuden parantaminen lapsille ja nuorille (OKM) jatkuu kevätlukukauden 2018.

Liikuntapalvelut: Uimahalli Poukaman toiminta jatkuu vuonna 2018 normaalisti ja peruskorjaus alkaa mahdollisesti vuonna 2019. Korjauksen on arvioitu kestävän 12–18 kuukautta eli vuonna 2019 uimahalli on kiinni puoli vuotta ja vuonna 2020 koko vuoden. Tämä on huomioitu arvioitaessa uimahallin käyttötalousmenoja suunnitelmakaudella (v.2019-2020).

Musiikkiopisto: Hankkeiden avulla kehitetään toimintakulttuuria ja oppimisympäristöä, ja parannetaan taiteen perusopetuksen saavutettavuutta ja tasa-arvoa. Etäopetuslaitteistot uudistetaan Kemijärven ja Savukosken toimipisteissä OPH-hankerahoituksella (9000 €). Oppilaat osallistuvat Lapin alueen nuoriso-orkesteriin (kolmen musiikkiopiston OPH-yhteishanke yht. 9000 €, koordinaattorina Lapin musiikkiopisto). Uusia hankerahoituksia haetaan keväällä 2018 kurssitoimintaan. Uusi opetussuunnitelma astuu voimaan 1.8.2018.

Nuorisopalvelut: Edistetään nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä edellytyksiä toimia yhteiskunnassa. Jatketaan etsivää nuorisotyötä. Lapin Aluehallintovirasto on myöntänyt valtionavustusta 2018 etsivän nuorisotyön toteuttamiseen (40.500 €) 1,5 etsivän nuorisotyöntekijän palkkaukseen. Hankerahoituksen avulla kehitetään nuorille suunnattuja palveluja.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1. Asiakaslähtöiset, eri ikäryhmien hyvinvointia tukevat laadukkaat, ajanmukaiset ja monipuoliset kulttuuri-, koulutus- ja vapaa-ajan palvelut	Monipuolinen palvelu-, aine- ja kurssivalikoima. Palveluja kehitetään yhteistyössä paikallisesti, seutukunnallisesti ja yhteisöllisesti.	Opetustunnit Osallistujamäärät Tilaisuuksien määrät Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimijoiden tapaamiset.
2. Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen.	Päätetään hyvinvoinnin koordinoinnista ja laaditaan vuosisuunnitelma toiminnan pohjaksi.	Toteutunut / ei toteutunut
3. Henkilöstön työhyvinvointi	Yleinen työhyvinvoinnin edistäminen työympäristön ja -pisteiden kartoituksen kautta.	Kartoituksen perusteella tehdyt muutokset
4. Ajanmukaiset toiminta- ja oppimisympäristöt	Laitteistojen, sovellusten ja pedagogiikan ajanmukaistaminen ja opetussuunnitelman uudistaminen (KO ja MO)	Uusien laitteistojen ja sovellusten hankinta ja niihin liittyvät koulutukset TPO opetussuunnitelma 2018
5. Kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluverkko	selvitys palveluverkosta ja palveluista vuoden 2018 aikana valtuustolle	valtuuston päätökset ei lakisääteisistä palveluista ja palveluverkosta

4. Henkilöstösuunnitelma

Kansalaisopisto: Kansalaisopiston rehtorin virka on täytetty määräajaisesti 31.7.2018 saakka. Talousarvioon on varattu koko vuoden palkkamääräraha.

Kirjastopalvelut: Kirjastonjohtaja on opintovapaalla 31.10.2018 asti. Talousarvioon on varattu koko vuoden palkkamääräraha.

Kulttuuripalvelut: Kulttuuriohjaajan tehtävä on täytetty määräajaisesti 31.10.2018 saakka. Talousarvioon on varattu koko vuoden palkkamääräraha.

Musiikkiopisto: Harmonikansoiton opettajan viransijaisuus jatkuu 31.7.2018 saakka ja huilunsoiton opettajan viransijaisuus, liittyen kulttuuriohjaajan määräajaisen tehtävän hoitoon, jatkuu 31.10.2018 saakka.

Nuorisopalvelut: Hankerahalla haetaan lisäresurssia etsivään nuorisotyöhön (0,5 htv).

5. Talouden tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintamenot	-3 840 824	-3 845 460	-3 870 400	-3 455 000	-3 027 000
Toimintatulot	622 515	640 250	713 150	628 000	400 000
Toimintakate	-3 218 309	-3 205 210	-3 157 250	-2 827 000	-2 627 000

6. Toiminnan tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	32	32	34	34	34
Henkilöstömenot €	-1 721 700	-1 777 470	-1 733 530	-1 735 000	-1 735 000
Muutos %	-13,7	3,2	- 2,5	-0,1	0
Palvelujen ostot €	-294 324	-268 860	-265 300	-258 400	-258 400
Muutos %	14,9	-8,7	-1,3	-2,6	0
Toimintakate € /asukas	-420	-422	-387	-377	-430

TALOUSARVIO 2018

VASTUUALUE: PERHEPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Perhepalvelut vastaa perhe- ja aikuissosiaalityön palveluiden tuottamisesta. Perhesosiaalityön tavoitteena on tukea lasten ja nuorten hyvinvointia ja vanhempia heidän kasvatustehtävässään sosiaalityön keinoin. Perhesosiaalityöhön kuuluvat lapsiperheiden kanssa tehtävä sosiaalityö, lastensuojelu, lastenvalvojan palvelut, sosiaalihuoltolain mukaiset tukitoimet perheille; perhetyö, tukiperhe ja –henkilö sekä lapsiperheiden kotipalvelu.

Aikuissosiaalityössä vahvistetaan tuen tarpeessa olevien kuntalaisten voimavaroja ja tuetaan yksilöiden omaehtoista toimintaa ja selviytymistä. Taloudellisissa vaikeuksissa voidaan tukea talous- ja velkaneuvonnalla, sosiaalisella luotolla sekä täydentävällä ja ehkäisevällä toimeentulotuella. Palveluihin kuuluvat myös välitystilat, välivuokraus, kotouttava sosiaalityö ja sosiaalipäivystys.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja –hankkeet

Oman palvelutuotannon kehittäminen painottuen matalan kynnyksen ja sosiaalihuoltolain mukaisiin palveluihin. Lapsia ja perheitä tuetaan aiempaa varhaisemmin jotta tilanteet eivät ajaudu kalliita ostopalveluita vaativiin ratkaisuihin.

Aikuissosiaalityössä tehdään tiiviimpää yhteistyötä aikuisten psykososiaalisten palveluiden kanssa välivuokrauksen osalta ja pyritään sen avulla alentamaan välivuokraukseen liittyviä kokonaiskustannuksia.

Perhepalvelujen aikuissosiaalityö on mukana STM:n ja THL:n Osallistava sosiaaliturva- kokeiluhankkeessa. Hankkeeseen on valittu kuusi kuntaa ja Kemijärvi on yksi valituista kunnista. Hankkeeseen osallistuvat kunnat ottavat vuoden 2018 alusta käyttöön osallistavan sosiaaliturvan mallin ja osallistuvat THL:n toteuttamaan osallistavan sosiaaliturvan mallin koulutukseen. Hankerahoituksella palkataan koordinoiva sosiaalityöntekijä ja katetaan myös muita hankkeesta aiheutuvia kustannuksia.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1. Palveluiden tuottaminen lakisäänteisesti (prosessi ja määräajat)	Riittävä resursointi	Määräaikaisten toteutuminen Asiakasmäärä/työntekijä
2. Perheiden palveluiden palveluohjauksen kehittäminen	Osallistuminen Lapehankkeeseen Palveluohjauksen mallintaminen	Palveluohjaus on otettu käyttöön
3. Aikuissosiaalityön kehittäminen	Välivuokrausasiakkaiden palvelutarpeen arvioinnit sosiaalityöntekijän ja asumispalveluohjaajan yhteistyönä	Tehdyt palvelutarpeen arvioinnit Välivuokrauksen nettokustannukset

4. Henkilöstösuunnitelma

Perhepalveluissa on viisi sosiaalityöntekijän virkaa. Kaikki virat on täytetty vakituisesti. Tilapäinen sosiaalityöntekijä palkataan ajalle 1.1.- 30.4.2018. Yhden sosiaalityöntekijän työpanos on käytettävissä vammais- palvelujen (50 %) ja ikäihmisten (50 %) palvelualueella ja toisen sosiaalityöntekijän työpanoksesta (80 %) on käytettävissä työllisyydenhoidossa. Tilapäisen sosiaalityöntekijän avulla resursoidaan lisää sosiaalityönteki-

jän työpanosta vammaispalveluun (50 %) ja perhesosiaalityöhön (50 %). Lisäksi perhepalveluissa on talous- ja velkaneuvoja, kaksi perhetyöntekijää ja sosiaaliohjaaja (50 %). Talousarviossa on varattu määräraha lapsiperheiden kotipalvelulle ja mikäli palvelua ei saada järjestettyä ostopalveluna, niin vaihtoehtona on ko. määrärahaalla palkata työntekijä.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Toimintamenot	-2 537 937	-1 808 880	-1 625 000	-1 625 000	0	-1 620 000
Toimintatulot	336 190	205 900	155 000	150 000	0	150 000
Toimintakate	-2 201 747	-1 602 980	-1 470 000	-1 475 000	0	-1 470 000

TP2016 luvut on muutettu nykyistä rakennetta vastaavaksi.

6. Toiminnan tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	7	8	8	8	0	8
Henkilöstömenot €	-448 522	-492 110	-409 880	-409 880	0	-405 000
Muutos %	-14,6	9,7	-16,7	0	-100	-1,2
Palvelujen ostot €	-1 371 891	-981 110	-967 370	-967 370	0	-947 250
Muutos %	37,1	-28,5	-1,4	0	-100	-2,1
Toimintakate € /asukas	-288	-211	-195	-197	0	-193

TP2016 luvut on muutettu nykyistä rakennetta vastaavaksi.

TALOUSARVIO 2018

VASTUUALUE: SAIRAUKSIEN EHKÄISY JA HOITOPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksena on perusterveydenhuollon palveluiden tuottaminen kuntalaisille asiakaslähtöisesti, oikea-aikaisesti ja taloudellisesti siten, että saavutetaan optimaalinen terveyshyöty. Tavoitteena ovat joustavat ja saumattomat palveluketjut hyvässä yhteistyössä Kemijärven kaupungin muiden vastuualueiden ja erikoissairaanhoidon kanssa. Terveyspalveluiden palvelut tuotetaan tasapuolisesti, kustannustehokkaasti ja palveluprosessin läpinäkyvyyttä lisäämällä.

Palveluihin kuuluvat avoterveydenhuolto, akuuttiosasto, kotiutustiimi, laboratorio, radiologia, lääkinällinen kuntoutus, lääkehuolto, ensihoito, suun terveydenhuolto, työterveyshuolto, erikoissairaanhoidon hoito, terveystalvontta ja eläinlääkintähuolto.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja –hankkeet

Akuuttiosasto ja osasto 2 yhdistetään nykyisiin akuuttiosaston tiloihin. Laitoshoidon paikkoja vähennetään edelleen hyödyntäen kotihoitoa ja tehostettua palveluasumista. Kotihoidon osaamista lisätään terveydenhoidon osalta mm sisäisellä koulutuksella. Kotiuttamistiimin, kotihoidon ja akuuttiosaston yhteistyötä tehostetaan, varsinkin kun tehostettu palveluasuminen siirtyy pitkälti yksityisille palveluntuottajille.

Terveyspalveluiden toiminnasta yksityisissä sosiaalihuollon toimintayksiköissä (mm Tunturila, Espero, Attendo) vastaa kaupunki. Lääkäripalvelut tuotetaan kaikkiin yksiköihin tasapuolisesti riippuen ko yksikön toiminnasta. Terveyspalveluiden toiminta koordinoituaan kotihoidosta käsin. Toimintaa kehitetään yhdessä kaikkien toimijoiden kanssa siten että lukuun ottamatta akuuttia sairaalahoitoa, hoito voidaan järjestää asukkaalle omassa hoitopaikassa.

Erikoissairaanhoidon kustannusten/käytön kasvua hillitään terveyskeskuksen hoidon ja diagnostiikan kehittämisellä ja jalkauttamalla erikoissairaanhoidon omaan terveyskeskukseen. Erikoissairaanhoidon jalkautuminen terveyskeskukseen ei kuitenkaan ole lähtenyt liikkeelle. Lapponia hankkii itse erikoislääkäreiden palvelut paikkakunnalle. Tämä tehostaa huomattavasti terveyskeskuksen toimintaa.

Paljon palveluita käyttävien asiakkaiden palveluiden koordinointi yhdessä muiden toimijoiden kanssa on edelleen kehittämisen alla. Kokemuksen myötä haetaan hyviä käytännön toimintamalleja. Palveluohjauksella on keskeinen rooli erityisesti ikäihmisten ja vammaisten osalta.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1. Turvataan potilaan hoidon tarpeen arviointi ja hoitoon pääsy lain edellyttämässä ajassa	Optimoidaan terveyspalveluiden henkilöstön työnjako siten, että oikeita palveluita on riittävästi tarjolla oikea-aikaisesti	Hoitoon pääsy, jonot (jonojen pituus)
2. Akuuttiosaston toiminnan sopeuttaminen tarpeeseen	Pitkäaikaipotilaiden vähentäminen Luhtavillan toiminnan hyödyntäminen Akuuttihoitojaksojen hoitoaikojen lyhentäminen Kotiuttamistiimin hyödyntäminen	Sairaansijamäärä lkm Kuormitus % Hoitopäivät lkm

3.	Hammashuollon uuden ohjelmiston käyttöönotto	Hankinta, koulutus	Käyttöönotto

4. Henkilöstösuunnitelma

Vuoden 2018 alkupuolella akuuttiosasto ja osasto 2 yhdistetään yhdeksi akuuttiosastoksi, jonka sairaansijamäärä on 40. Osa potilaista on edelleen pitkäaikaislaitospotilaita. Akuuttihoidon tarve on n. 20 sairaansijaa. Yhdistetyn osaston henkilöstötarve optimoidaan tarpeeseen, mikä voi tarkoittaa henkilöstön sijoittamista muuhun toimintaan.

Avoterveydenhuollon henkilöstömäärä ja rakenne suunnitellaan ja sijoitetaan kysynnän ja tarpeen mukaan.

Lääkärityövoiman täyttöasteeksi on suunniteltu 8,5 henkilötyövuotta. Viikonloppupäivystykset tehdään ilman vapaa-aikakorvauksia paikallisella sopimuksella jotta virkatyöaikainen toiminta saadaan tehokkaaksi ja hoitoon pääsy asetusten mukaiseksi. Lääkäreiden eläköitymiseen varaudutaan tehtävien uudelleenjärjestelyllä ja koulutuksella.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Toimintamenot	-20 424 992	-18 931 310	-19 659 200	-19 500 000	0	-20 300 000
Toimintatulot	2 002 741	1 892 300	1 845 500	1 800 000	0	1 800 000
Toimintakate	-18 422 251	-17 039 010	-17 813 700	-17 700 000	0	-18 500 000

TP2016 luvut on muutettu nykyistä rakennetta vastaavaksi.

6. Toiminnan tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	76	86	100	100	0	100
Henkilöstömenot €	-5 434 748	-4 931 130	-6 116 130	-5 985 000	0	-5 985 000
Muutos %	-2,0	-9,3	24,0	-2,1	0	0,0
Palvelujen ostot €	-12 843 312	-11 881 420	-11 342 010	-11 350 000	0	-12 150 000
Muutos %	2,0	-7,5	-4,5	0,1	0	7,0
Toimintakate € /asukas	-2 408	-2 242	-2 359	-2 360	0	-2 467

TP2016 luvut on muutettu nykyistä rakennetta vastaavaksi.

TALOUSARVIO 2018

VASTUUALUE: AIKUISTEN PSYKOSOSIAALISET PALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Aikuisten psykososiaalisten palveluiden asiakkaille pyritään luomaan aukoton, osaava ja yksilöllinen sekä osallisuutta lisäävä palvelu.

Palvelut: Kasvatus ja perheneuvolanpalvelut, päihde- mielenterveyspalvelut, asumis- ja kuntoutuspalvelut, päivä- ja työtoimintapalvelut sekä työllisyyden hoito.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja –hankkeet

Valpas-hanke kehittää nuorten ja nuorten aikuisten moniammatillista ja sektorirajat ylittävää konkreettista matalan kynnyksen toimintaa (1.8.2016- 31.7.2019).

Lapin yritys- ja työvoimapaalvelujen alueellisen työllisyyskokeiluhankkeen tavoitteena on kehittää pitkäaikaistyöttömille suunnattuja palveluja ja luoda toimintamalli, jota voidaan hyödyntää tulevassa maakunnassa osana kasvupalveluja. Kokeilulla tuetaan maakuntamallin käynnistymistä. Toimintamallin vaikutuksesta syntyy uusia työpaikkoja, yrittäjyyttä ja yritysten kasvua. Työttömyydestä aiheutuvat menot vähenevät julkiselle taloudelle (1.8.2017- 31.12.2018).

OSMA- hankkeen tavoitteena on nopeuttaa maahanmuuttajien kotouttamista ja vahvistaa työelämään kiinnostumista, taitojen, työelämätaitojen ja Suomen kielen oppimista. Hanke parantaa maahanmuuttajien mahdollisuutta työllistyä ja integroitua yhteiskuntaan (1.8.2016- 31.7.2019).

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1. Tukiasumispalveluiden kehittäminen	Tukiasumispalvelujen kehittäminen ja päivittäminen vastaamaan tämän päivän haasteita.	Yhteistyön lisääminen ja yhteisten toimintamallin kehittäminen eri asiantuntijoiden kanssa
2. Päihde- ja mielenterveystutoutuksen kehittäminen	Verkostotyön kehittäminen ja yhteistyö eri ammattilaisten välillä	Yhtenäiset käytännöt ja toimintamallien luominen Tilastoinnit
3. Neuropsykiatrisen palvelukonaisuuden kehittäminen	Asiakkaan palvelupolkujen mallintaminen ja asiantuntijatiimin luominen	Palvelupolut kuvattu Tiimi on/ei
4. Tulevaan soteen valmistautuminen	Aluekokeiluhanke v.2017- 2018	Toimintamallin luominen ja siirtäminen maakuntaan
5. Selvitys ja ratkaisuvaihtoehdot työllisyydenhoidon ja elinkeinopalvelujen toteuttamiseksi vuoden 2019 alusta	Selvitys ja ratkaisuvaihtoehdot valtuuston päätettäväksi vuoden 2018 aikana	Päätöksen toimeenpano talousarviovalmistelun 2019 yhteydessä

4. Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstöresurssit kasvavat perhe- ja mielenterveysklinikalla yhdellä päihdesairaanhoitajalla. Tällä pyritään vastaamaan asiakaskunnan tuomiin haasteisiin esim. korvaushoidon asiakkuuksien kasvuun.

Kuntoutusyksikkö Karpalon henkilöstöresurssi pysyy samana, mutta määräaikaisien yöhoitajien tilalle tulee kaksi vakinaista yöhoitajaa vuoden 2018 alusta.

Päihdekuntoutuksen henkilöstöresurssiin tulee nykyisen päihdetyöntekijän työpariksi ensivuoden alusta lähtien toinen vakinainen päihdetyöntekijä. Aikaisempi työpari oli oppisopimuskoulutuksessa ja hänen työsuhhteensa on nyt loppunut.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Toimintamenot	-3 043 644	-2 897 150	-2 985 350	-2 895 000	-950 000	-2 900 000
Toimintatulot	280 235	272 000	201 000	200 000	100 000	200 000
Toimintakate	-2 763 409	-2 625 150	-2 784 350	-2 695 000	-850 000	-2 700 000

TP2016 luvut on muutettu nykyistä rakennetta vastaavaksi. Vuoden 2020 luvut (ilman sotea) ovat työllisyydenhoidon osa-alueen lukuja (arvio).

6. Toiminnan tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	19	27	31	31	3	31
Henkilöstömenot €	-1 637 855	-1 579 050	-1 773 180	-1 694 600	-148 000	-1 694 600
Muutos %	4,8	-3,6	12,3	-4,5	-91,3	0,0
Palvelujen ostot €	-261 965	-238 850	-243 230	-240 000	-50 000	-245 000
Muutos %	55,5	-8,8	1,8	-1,3	-20,8	2,1
Toimintakate € /asukas	-361	-344	-369	-359	-113	-360

TP2016 luvut on muutettu nykyistä rakennetta vastaavaksi. Vuoden 2020 luvut (ilman sotea) ovat työllisyydenhoidon osa-alueen lukuja (arvio, ei päätöksiä).

TALOUSARVIO 2018

VASTUUALUE: VAMMAISTEN PALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Kehitysvammaisten erityispalvelujen ja vammaispalvelulain mukaisten palvelujen tuottaminen kuntalaisille.

Kehitysvammaiset henkilöt tarvitsevat yleensä vaihtelevia, pitkäkestoisia ja monimuotoisia tuki- ja palvelumuotoja elämän eri vaiheissa ja solmukohdissa. Kehitysvamman lisäksi henkilöllä saattaa olla muita sairauksia tai lisävammoja, jotka rajoittavat tai estävät päivittäistoimintoja. Kehitysvammaisten erityispalveluilla turvataan yleisten palvelujen lisäksi suoriutuminen päivittäisistä toiminnoista, sopeutuminen yhteiskuntaan sekä muu hoito ja huolenpito. Palvelut perustuvat lakiin kehitysvammaisten erityishuollosta (519/1977). Erityishuoltoon kuuluvia palveluksia ovat muun muassa tutkimus, tarpeellinen ohjaus, kuntoutus sekä toiminnallinen valmennus, työtoiminnan ja asumisen järjestäminen sekä muu vastaava yhteiskunnallista sopeutumista edistävä toiminta.

Vammaisuuden perusteella järjestettävillä palveluilla ja tukitoimilla edistetään vammaisten henkilöiden edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisina yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä.

Toiminta-ajatus tukee Kemijärven kaupungin arvoja kuntalaisten välisestä tasa-arvoisuudesta ja toimiville ja laadukkaille palveluille asetettua strategista tavoitetta.

Palveluja kehitetään sosiaali- ja terveystalouden vahvistaman Kehitysvammahuollon ohjelma 2015 – 2020 mukaisesti.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja –hankkeet

Palvelujen sopeuttaminen palvelutarpeiden muutoksiin.

Raskaan laitoshoidon vähentäminen ja laitoshoidon palvelujen korvaaminen ympärivuorokautisilla asumispalveluilla.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1. Valinnanvapautta palveluissa lisätään palvelusetelin avulla. Palveluseteliä palvelujen tuottamistapana kehitetään.	Palvelusetelin käyttöönottoaminen tehostetussa palveluasumisessa.	Palveluseteli käytössä siinä vaiheessa, kun Ainola-koti muuttaa uusiin toimitiloihin. Palvelusetelien määrä 12
2. Palvelu ja toiminta lakien, asetusten ja viranomais määräysten mukaiset.	Päätökset palveluista tehdään säädösten mukaisissa aikarajoissa. Henkilöstömitoitus valtakunnallisten suositusten ja omavalvontaohjelman mukainen.	Päätösten kattavuus-% (päättös palveluista kaikilla asiakkailla). Yksikkökohtainen henkilöstömitoitus 30.6.2018 ja 31.12.2018.
3. Vammaisten palvelujen valmistautuminen sote-uudistukseen.	Osallistuminen työryhmien työskentelyihin.	Keskustelut käyty.

4. Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstö vähenee 10 työntekijän verran Ainola-kodin liikkeenluovutuksen myötä 1.1.2018. Muutoin henkilöstöresurssi pysyy samana.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Toimintamenot	-4 285 607	-4 207 530	-4 259 860	-4 200 000	0	-4 370 000
Toimintatulot	371 004	406 300	375 800	370 000	0	370 000
Toimintakate	-3 914 603	-3 801 230	-3 884 060	-3 830 000	0	-4 000 000

6. Toiminnan tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	39	43	32	32	0	32
Henkilöstömenot €	-1 702 267	-2 123 970	-1 553 270	-1 500 000	0	-1 500 000
Muutos %	-0,1	24,8	-26,9	-3,4	0	0,0
Palvelujen ostot €	-2 051 409	-1 539 170	-2 195 890	-2 200 000	0	-2 370 000
Muutos %	18,6	-25,0	42,7	0,2	0	7,7
Toimintakate € /asukas	-511	-500	-514	-511	0	-533

TALOUSARVIO 2018

VASTUUALUE: IKÄIHMISTEN PALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Ikäihmisten palveluiden tehtävänä on tarjota ikääntyneille mahdollisuus terveeseen ja täysipainoiseen elämään tukemalla heidän hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä, itsenäistä suoriutumista ja osallisuutta.

Ikäihmisten palvelut sisältävät kuntouttavat ja kotiin tarjottavat palvelut, palveluasumisen, laitoshoidon, omaishoidon, veteraanikuntoutuksen ja veteraanien kotona asumista tukevat palvelut.

lääkään asiakkaan tarvitsemat palvelut perustuvat palvelutarpeen arviointiin. Hoidon porrastuksen myötä tavoitteena on oikea ja asianmukainen palvelu ja hoito ikäihmisten hoitoketjussa.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja –hankkeet

Tavoitteena on palvelurakenteen keventämisen tueksi kehittää ennalta ehkäiseviä palveluita ja omahoitoa. Luodaan toimintamallit kotikuntoutukseen sekä palveluneuvontaan ja –ohjaukseen.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1. Ikäihmisten palvelurakenteen kehittäminen laitoshoidosta ja ympärivuorokautisesta hoivasta kotiin annettaviin palveluihin.	Perhehoidon jalkauttaminen kuntaan. Asumispalvelujen myöntämisperusteiden laatiminen. Henkilöstöresursseja suunnataan kotiin annettaviin palveluihin.	Laitoshoitopotilaiden määrä. Perhehoidon toteuttamissuunnitelma laadittu. Asumispalveluiden myöntämisperusteet laadittu. Henkilöstöressurssien määrä kotihoidossa
2. Painotetaan ennaltaehkäiseviä palveluja ja toimintatapoja.	Palveluohjauksen ja –neuvonnan kehittäminen. Kotikuntoutustoimintamallin laajentaminen ja kehittäminen	Palveluohjaus ja –neuvontamalli luotu ja käyttöönoton toteutuminen Kotikuntoutusmalli luotu ja käyttöönoton toteutuminen
3. Valinnanvapautta palveluissa lisätään palvelusetelin avulla. Palvelusetelin käyttöä palvelujen tuottamistapana jatketaan ja edelleen kehitetään.	Palvelusetelin käyttöönoton laajentaminen kotipalveluihin.	Palvelusetelin käyttöönoton toteutuminen

4. Henkilöstösuunnitelma

Osasto 2:n ja akuuttiosaston yhdistymisen myötä os 2:n henkilökunta sijoittuu pääosin 40-paikkaiselle akuuttiosastolle. Kotihoitoon siirtyy 1 sairaanhoitajan, 1 lähihoitajan ja ½ fysioterapeutin työpanos. Sijaistarve vähenee sekä akuuttiosastolla että kotihoidossa. Toteutetaan hoitohenkilökunnan joustavaa ja tarpeenmukaista työkiertoa.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Toimintamenot	-11 479 448	-11 745 050	-9 772 000	-9 770 000	0	-9 870 000
Toimintatulot	1 887 481	1 804 530	772 000	770 000	0	770 000
Toimintakate	-9 591 967	-9 940 520	-9 000 000	-9 000 000	0	-9 100 000

6. Toiminnan tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2020
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	107	110	55	55	0	55
Henkilöstömenot €	-6 074 513	-5 989 410	-2 493 760	-2 420 000	0	-2 420 000
Muutos %	-16,1	-1,4	-58,4	-3,0	0	0,0
Palvelujen ostot €	-2 993 865	-3 394 170	-3 114 070	-3 110 000	0	-3 210 000
Muutos %	19,4	13,4	-8,3	-0,1	0	3,1
Toimintakate € /asukas	-1 252	-1 308	-1 192	-1 200	0	-1 213

PALVELUALUE: TEKNISET PALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Tekniset palvelut tuottaa kuntalaisille hyvät toimintaedellytykset palveluillaan.

Teknisen palvelualueen toiminta-ajatuksena ja tavoitteena on kehittää ja rakentaa kunnan infraa, rakentaa ja ylläpitää laadukkaita toimitiloja eri hallintokuntien käyttöön, tarjota ruoka- ja siivous ja laitoshuoltopalveluja kunnan eri toiminnolle. Palvelujen tuottamisessa kiinnitetään huomioita suunnittelun ja rakentamisen laatuun sekä asiakaslähtöiseen toimintatapaan.

2. Toimintaympäristö ja sen muutokset

Toimintaympäristössä haasteita on aiheuttanut heikko kuntatalous. Tämä on näkynyt palvelualueen toiminnassa taloudellisten resurssien supistumisena ja palvelutason heikkenemisenä.

Myönteiset merkit elinkeinotoiminnan vahvistumisesta ja työttömyyden parantaminen asettaa haasteita tekniselle palvelualueelle mm. terveellisten ja turvallisten toimitilojen järjestämiselle lisääntyville palveluille. Suurhankkeiden realisoituminen tuo työtehtäviä ja investointitarpeita yhdyskuntapalveluihin ja kaupungin toimitiloihin.

Ruokapalveluissa ja laitoshuoltopalveluissa noin puolet tehtävistä on tulevan Sote-alueen tehtäviä. Tilapalveluissa Sote- palvelujen käyttämät tilat vuokrataan valtakunnalliselle kiinteistöyhtiölle vähintään kolmeksi vuodeksi. Kaupungille jää huonokuntoiset Sote-tilat, jotka palvelujen ulkoistamisen myötä jäävät tyhjiksi ja kaupungin rasitteeksi.

Digitalisaation, ja sähköisten palveluiden yleistymisen mahdollistaa palvelujen tehostamisen, joskin haasteena on riittävä resursointi sähköisiin palveluihin.

3. Toiminnan painopistealueet

Sote-uudistuksen astuessa voimaan 2020 kaupungin organisaatorakenne tulee muuttaa vastaamaan kaupungin uutta toimintaa. Tavoitteena on teknisten tukipalvelujen tuottaminen alueella. Sote-uudistuksella on vaikutus teknisellä palvelualueen jokaisella vastuualueella. Organisaatiouudistuksen yhteydessä selvitetään myös toimintojen yhtiöittämisvaihtoehdot mm. ruokahuollon, laitoshuoltopalveluiden ja kiinteistönhoidon osalta. Muutoksessa henkilökunnan vaikutusmahdollisuudet tulee huomioida entistä paremmin.

Toimivien ja laadukkaiden palvelujen saamiseksi toiminnassa pyritään suunnitelmalliseen ja ennakoivaan toimintaan. Eri vastuualueille tehtyjen ja tehtävien toimenpideohjelmilla ja ohjelmien päivityksillä päästään suunnitelmalliseen toimintaan ja tätä myötä parempaan palvelutasoon. Palvelujen kehittämisessä jatketaan sähköisten palvelutarjonnan laajentamista sekä sähköisen asioinnin ja tiedonhallinnon kehittämistä.

Olennainen painopiste on kaupungin toimitilojen ja kaupunki-infran säilyttäminen kohtuullisessa kunnossa ja kertyneen korjausvelan vähentäminen pitkällä tähtäimellä sekä ennakoiva huoltotoiminta. Kunnallistekniikkaan ja toimitiloille on laadittu pitkän tähtäimen ohjelmat, joiden mukaan toimitaan resurssien puitteissa. Pitkän tähtäimen ohjelmille haetaan laajapohjainen sitoutuminen. Ohjelmia laajennetaan kattamaan koko elinympäristöä, ja tällä tavoin vastataan kaupunkistrategian määrittelemiä tavoitteisiin.

Talousarviovuoden ja suunnitteluvuosien investointitarve on pelkästään toimitilojen peruskorjausten osalta 4-5 miljoonaa euroa/vuosi ja kunnallistekniikan peruskorjausten osalta noin 1 miljoonaa euroa/vuosi. Aiempien vuosien investointien siirrot aiheuttavat investointien kumuloitumista tuleville vuosille. Peruskorjausinvestointien siirtyessä korjausvelan määrä ja korjauskustannukset kasvaa nopeasti. Tarkasteluun otetaan myös vaihtoehtoisia rahoitus- ja omistajuusmalleja.

Suunnitteluvuosille uimahallin peruskorjaus on suurin investointi. Lisääntyvä palveluntarve varhaiskasvatuksessa edellyttää toimitilainvestointeja. Kunnallistekniikan investoinneissa edetään hankesuunnitelman mukaisesti.

Teknisellä palvelualueella työskentelevällä henkilöstöllä on riittävä osaaminen toiminnan painopisteiden toteuttamiseen. Tosin osaamisen säilyminen ja kehittäminen vaatii aktiivisuutta ja jatkuvaa koulutautumista.

Maankäytön suunnitelmissa painopisteenä on keskustan maankäytön suunnitelmallinen kehittäminen.

4. Talouden tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Toimintamenot	-12 215 275	-12 337 290	-12 361 100	-12 080 000	-12 200 000	-12 200 000
Toimintatulot	13 255 577	13 287 290	12 646 260	12 180 000	12 600 000	12 600 000
Toimintakate	1 040 302	950 000	285 160	100 000	400 000	400 000

5. Toiminnan tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	95	89	93	88	61	88
Henkilöstömenot €	-4 151 895	-4 246 440	-4 236 000	-4 090 000	-2 960 000	-4 090 000
Muutos %	-8,7	2,3	-0,3	-3,5	-27,6	0,0
Palvelujen ostot €	-2 446 310	-2 480 750	-2 540 730	-2 478 300	-2 463 300	-2 463 300
Muutos %	-1,5	1,4	2,4	-2,5	-0,6	-0,6
Toimintakate € /asukas	136	125	38	40	40	40

6. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Palvelualueen sisäisestä valvonnasta vastaavat kaikki tilivelvolliset ja esimiehet. Esimiehet vastaavat tiedonkulusta ja raportoinnista sekä ohjaavat ja valvovat alaistensa toimintaa. Esimiesten vastuulla on valvonnan keinoin varmistaa, että tehtävät hoidetaan oikeaan aikaan, hyväksytyllä tavalla ja tehtävään osoitettujen voimavarojen puitteissa.

Sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa toteutetaan työpaikkakokouksissa. Lautakunnat valvovat, että palvelualue toimii vahvistetun talousarvion ja kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti. Lautakunta saa raportteja ja tiedonantoja osaston toiminnasta ja ajankohtaisista asioista.

Toiminnan riskit talousarviovuonna

- toiminnassa olevien korjaustarpeissa olevien tilojen terveellisuutta ja turvallisuutta koskevat ongelmat voivat edellyttää pikaisten toimimattomien väistötilaratkaisujen hakemista tai palveluiden tuottamista selvästi kalliimmilla menetelmillä
- sote-tukipalveluiden järjestämisen onnistuminen ja tukipalveluiden järjestäminen paikkakunnalla riittävästi ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

TALOUSARVIO 2018

VASTUUALUE: TEKNISET PALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Palvelualueen toiminnan tarkoituksena on tuottaa kuntalaisille riittävän tasokkaat tekniset palvelut, joita ovat

Viranomaistehtävät

- maankäytön suunnittelu ja kaavoitus
- rakennusvalvonta
- yksityisteiden viranomaisasiat
- kadunpito
- ostopalveluina tuotetaan ympäristönsuojelu- sekä palo- ja pelastustoimen tehtävät

Muut tekniset palvelut

- kaupungin toimitilojen sekä osin ulkopuolisille vuokrattavien tilojen ylläpito ja rakennuttaminen
- kunnallistekniikan ylläpito ja rakennuttaminen

Maankäytön palveluihin sisältyy kaupungin maaomaisuuden hallinta, maankäytön suunnittelu ja kaavoitus sekä rakennusvalvonta.

Kunnallistekniikka vastaa liikenneväylien, puistojen ja yleisten alueiden yllä- ja kunnossapidosta sekä niiden rakennuttamisesta.

Tilapalvelut - palveluyksikkö vastaa kaupungin toimitilojen yllä- ja kunnossapidosta sekä tilojen rakennuttamisesta. Lisäksi tilapalvelut vuokraa toimi- ja teollisuustiloja yksityisille yrityksille ja julkisille yhteisöille.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja – hankkeet

Vastuualueen tuottavuuteen vaikutetaan kehittämällä työympäristöä ja organisaation toimintaa. Tuottavuuden parantaminen edellyttää työtapojen ja työvälineiden kehittämistä. Keskeisessä roolissa on tietotekniikka ja tietojärjestelmät ja tätä myötä osaamisen parantaminen.

Työtapojen arvioinnissa keskitytään tietotekniikan käytön tehostamisen lisäksi työprosessien avaamiseen, niin että oikeaa osaamista kohdistetaan oikeaan paikkaan. Kasvava palveluntarve edellyttää suorituskyvyn parantamista; jatkuvilla säästötoimenpiteillä palveluntarpeeseen ei voida vastata. Sähköinen asiointi, toimitilojen käytön tehostaminen ja omistajuudesta huolehtiminen ovat keskeisessä asemassa tuottavuuden nostamisessa.

Palveluverkkosuunnittelun, kiinteistöohjelman sekä kunnallistekniikan käyttö- ja hoitosuunnitelmien pohjalta laaditaan kaupungin pitkän tähtäimen investointisuunnitelma.

Palvelujen ostosta syntyviä kustannuksia verrataan edelleen vastaaviin oman tuotannon kustannuksiin, laatuun ja toimitusvarmuuteen. Mikäli nähdään taloudellisesti ja toiminnallisesti järkeväksi, siirretään ostopalvelutyötä omaksi työksi tai päinvastoin. Tämä saattaa tarkoittaa myös lisärekrytointitarvetta.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1. Kiinteistöjen ja kaupunki-infran kunnan säilyttäminen niukassa	Kiinteistöohjelman ja katujen hankesuunnitelman toteuttaminen,	Ohjelmien toteutuminen % Korjausvelka M€

	kaupunkitaloudessa	puistojen, liikuntapaikkojen ja muiden yleisten alueiden suunnitelmallinen kehittäminen.	Kuntoluokka Tyhjät kiinteistöt (k-m2) Asiakastyytyväisyyskysely
	2. Digitalisaation hyödyntäminen teknisissä palveluissa	Sähköisen asioinnin, kiinteistöautomaatiikan kehittäminen, katusovellusten ja koneiden telematiikkaohjelmiston käyttöönotto, koulutus ja osaamisen kehittäminen	Sähköisten työkalujen käyttöaste Koulutuspäivät
	3. Ennakoiva kaavoitus ja kysyntää vastaavan tonttitarjonnan varmistaminen	Keskustan ja Isokylän yleiskaavojen hyväksyntä 2018. Tonttitarjonnan markkinointi ja varautuminen lisäkysyntään vuonna 2018 (liiketontit)	Hyväksytyt yleiskaavat 2018 Tonttitarjonta kpl
	4. Selvitys kaupungin kiinteistöomaisuudesta sekä laskelmat konsernin kiinteistöjen vuokraustoiminnan ja tiloihin liittyvien tukipalvelujen yhtiöittämisestä	Selvitys pitää sisällään päätöksentekoa varten eri toteutusvaihtoehdot ja selkeän esityksen Kemijärven "Infra" Oy:n perustamiseksi sisältäen yhtiön liiketoiminnalliset laskelmat ja yhtiöjärjestyksen	Selvityksen perusteella tehtävät päätökset valtuustossa

4. Henkilöstösuunnitelma

Vakituisessa henkilöstössä on suunnitteluvuosilla laskua, talousarviovuonna pidetään vakituinen henkilöstö samana kuin vuonna 2017, mikäli ei tule muutosta suhteeseen palvelujen ostot/oma työ.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Toimintamenot	-9 213 783	-9 059 680	-9 179 440	-8 900 000	-9 000 000	-9 000 000
Toimintatulot	10 509 990	10 009 680	9 464 600	9 000 000	9 400 000	9 400 000
Toimintakate	937 216	950 000	285 160	100 000	400 000	400 000

6. Toiminnan tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	39	38	38	37	33	37
Henkilöstömenot €	-2 009 686	-1 930 460	-2 136 100	-2 100 000	-1 830 000	-2 100 000
Muutos %	-17,7	-3,9	10,7	-1,7	-12,8	0,0
Palvelujen ostot €	-2 371 579	-2 409 730	-2 464 950	-2 400 000	-2 400 000	-2 400 000
Muutos %	-10,4	1,6	2,3	-2,6	0,0	0,0
Toimintakate € /asukas	122	125	38	13	53	53

TALOUSARVIO 2018

VASTUUALUE: RUOKAPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Tulosalueen muodostavat kaksi aluekeittiötä ja kahdeksan (8) palvelu- eli jakelukeittiötä. Asiakkaita palvellaan kaikissa elämänkaaren vaiheissa. Tarjottavat ateriat suunnitellaan vastaamaan kunkin ikäkauden mieltymyksiä siten, että ruoalla on myönteinen vaikutus asiakkaiden hyvinvointiin. Ruokalistaa uudistetaan asiakastytyväisyyskyselyn pohjalta huomioiden ikäluokkien ravintosuositukset. Lähiruokaa pyrimme tarjoamaan kerran viikossa ruokalistalla. Tavoitteenamme on vastata taloudellisesta ja asiakaslähtöisestä toiminnasta ja sen kehittämisestä yhteistyössä tilaajan, asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa. Toimipisteiden ajatusta tuetaan säilyttämällä eri asiakasryhmien erityispiirteet.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja – hankkeet

Tuotamme ja tarjoamme tasalaatuista, turvallista ja hyvää ruokaa asiakkaillemme, hyödyntäen tuotannon ohjausjärjestelmää monipuolisesti. Toiminnassa varmistetaan kehittämisen, laadun, turvallisuuden, jäljitettävyyden seuranta ja valvonta jatkuvan parantamisen mallilla. Toiminnan kehittämisessä ja päätöksissä huomioidaan ruokapalvelun ulkoisen selvityksen ehdotukset.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1. Tuotamme palvelut asiakaslähtöisesti, tarvelähtöisesti ja laadukkaasti	Kehittäminen yhteistyössä asiakas- ja sidosryhmien kanssa	Valvontajärjestelmät Tiedonkeruu
2. Hyödynnämme tietotekniikan innovaatiot tehokkaasti	Versiopäivitykset huolehditaan ajallaan. Varmistetaan olemassa olevien järjestelmien osaaminen ja varautuminen	Raportit Asiakirjat
3. Henkilöstöressurssien käytön tehokkuus, joustavuus ja valmius	Varmistetaan palvelujen joustavuus ja korjaukset tehdään nopeasti	Prosessit Suunnitelmat Kalenterit
4. Selvitys kaupungin kiinteistöomaisuudesta sekä laskelmat konsernin kiinteistöjen vuokraustoiminnan ja tiloihin liittyvien tukipalvelujen yhtiöittämisestä	Selvitys pitää sisällään päätöksentekoa varten eri toteutusvaihtoehdot ja selkeän esityksen Kemijärven ”Infra” Oy:n perustamiseksi sisältäen yhtiön liiketoiminnalliset laskelmat ja yhtiöjärjestyksen	Selvityksen perusteella tehtävät päätökset valtuustossa

4. Henkilöstösuunnitelma

Ruokapalvelun henkilöstösuunnitelman avulla on pyritty luonnollisen poistumien kautta vähentämään työntekijöiden määrää tasaisesti optimaaliselle tasolle. Organisaatio muutosten myötä asiakasmäärä tulee pienenemään vuoden 2018 lopulla. Sopeuttamalla hyödynnämme henkilöstöressurit optimaaliseksi.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Toimintamenot	-1 638 034	-1 701 000	-1 765 550	-1 730 000	-1 087 000	-1 750 000
Toimintatulot	1 733 621	1 701 000	1 765 550	1 730 000	1 087 000	1 750 000
Toimintakate	95 587	0	0	0	0	0

6. Toiminnan tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	24	24	24	22	15	22
Henkilöstömenot €	-818 810	-853 550	-843 420	-790 000	-470 000	-790 000
Muutos %	2,9	4,2	-1,2	-6,3	-40,5	0,0
Palvelujen ostot €	-58 160	-58 460	-62 790	-65 000	-50 000	-65 000
Muutos %	4,0	0,5	7,4	3,5	-23,1	0,0
Toimintakate € /asukas	12	0	0	0	0	0

TALOUSARVIO 2018

VASTUUALUE: LAITOSHUOLTOPALVELUT

1. Toiminta-ajatus

Me tuotamme puhtaan ja viihtyisän ympäristön tilojen käyttäjille kilpailukykyisesti. Teemme myös jonkin verran ylläpito- ja perussiivouspalvelua Redu:lle, Terveystalo Oy:lle sekä Attendolle. Tuotamme myös materiaalihuoltopalveluita muille palvelualueille keskitetysti sekä Lapponiaan vaatehuoltopalvelua ammattitaidolla ja tehokkaasti.

2. Tuottavuustoimenpiteet ja –hankkeet

Tuotamme tukipalveluita eri palvelualueille kustannustehokkaasti mm. prosesseja tehostaen, tuotteistamalla, sekä seuraamalla ostopalveluiden kustannuskehitystä suhteessa omaan toimintaan. Näin toimiessa olemme valmiimpia sote- maakunta uudistukseen 2020.

3. Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittarit
1. Laadukkaat ja kustannustehokkaat palvelut	2017 tehdyn laitoshuoltopalvelun tuotteistamisen prosessien hiominen	tehokkuus m ² / t
	Työmäärä mitoitukset	Työmäärä mitoitukset kpl
2. Asiakas – ja tarvelähtöiset palvelut	Siivouspalvelun tuotteistamisen päivittäminen	Palvelusopimukset kpl
3. Sairaala Lapponian muutokset toiminnassa ja tilojen käytössä	Henkilömitoituksen oikea säätö Vuosiloma /sijaisten kierto	tehokkuus m ² / t € / m ²
4. Selvitys kaupungin kiinteistöomaisuudesta sekä laskelmat konsernin kiinteistöjen vuokraus-toiminnan ja tiloihin liittyvien tukipalvelujen yhtiöittämisestä	Selvitys pitää sisällään päätöksentekoa varten eri toteutusvaihtoehdot ja selkeän esityksen Kemijärven ”Infra” Oy:n perustamiseksi sisältäen yhtiön liiketoiminnalliset laskelmat ja yhtiöjärjestyksen	Selvityksen perusteella tehtävät päätökset valtuustossa

4. Henkilöstösuunnitelma

Sote palveluiden ulkoistaminen vähentää meidän laitoshuoltajien tarvetta Puistolassa sekä Lapponiassa. Tämä muutos on ollut niin nopeaa, ettemme ole siihen pystyneet reagoimaan riittävän nopeasti. Vuonna 2018 meillä on henkilöstössä ylimiehitystä jonkin verran. Käytämme heitä sijaisuuksissa. Luonnollisella poistumalla olemme todennäköisesti jo 2019 tasapainossa.

5. Talouden tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Toimintamenot	-1 363 458	-1 576 610	-1 416 110	-1 450 000	-650 000	-1 450 000
Toimintatulot	1 370 957	1 576 610	1 416 110	1 450 000	650 000	1 450 000
Toimintakate	7 499	0	0	0	0	0

6.Toiminnan tunnusluvut	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Vakinaiset virat ja toimet 31.12.	34	34	31	29	13	29
Henkilöstömenot €	-1 323 399	-1 462 830	-1 256 480	-1 200 000	-540 000	-1 200 000
Muutos %	-3,0	10,5	-14,1	-4,5	-55,2	0,0
Palvelujen ostot €	-16 572	-12 560	-12 990	-13 300	-13 300	-13 000
Muutos %	-43,6	-24,2	3,4	2,4	0,0	0,0
Toimintakate €/asukas	1	0	0	0	0	0

3. TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelman sitovuus valtuustoon nähden: rahoitustuottojen ja –kulujen netto

KEMIJÄRVEN KAUPUNGIN TULOSLASKELMA (ULKONINEN)

TUNNUSLUVUT

TP 2016	TA 2017	TPE 2017 (31.10.2017)		TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
			Toimintatuotot				
2 667 534	2 717 580	2 400 500	Myyntituotot	2 583 220			
3 182 342	3 028 690	3 100 000	Maksutuotot	2 614 700			
1 039 792	931 530	650 000	Tuet ja avustukset	636 330			
2 354 743	2 488 490	2 480 000	Vuokratuotot	2 018 260			
451 933	190 400	480 000	Muut tuotot	441 020			
9 696 344	9 356 690	9 110 500	Toimintatuotot yhteensä	8 293 530			
			Toimintakulut				
-29 952 883	-30 099 060	-31 200 000	Henkilöstökulut	-27 204 020			
-26 034 025	-23 960 400	-25 000 000	Palvelujen ostot	-23 753 270			
-4 764 936	-4 450 190	-4 440 000	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 141 430			
-3 011 932	-2 865 900	-2 450 000	Avustukset	-5 601 790			
-675 801	-887 430	-887 000	Vuokrat	-947 800			
-331 941	-49 010	-250 000	Muut kulut	-49 020			
-64 771 518	-62 311 990	-64 227 000	Toimintakulut yhteensä	-61 697 330			
-55 075 174	-52 955 300	-55 116 500	Toimintakate	-53 403 800	-52 400 000	-16 499 700	-52 869 700
29 105 417	28 315 000	29 143 000	Verotulot	29 453 000	29 795 000	17 775 000	30 295 000
27 095 207	25 760 000	25 760 000	Valtionosuudet	25 450 000	25 150 000	1 100 000	24 950 000
			Rahoitustuotot ja kulut				
411 590	400 000	410 000	Korkotuotot	411 000			
1 578 845	1 312 500	1 280 000	Muut rahoitustuotot	1 294 000			
-339 620	-310 000	-280 000	Korkokulut	-301 000			
-407 747	-400 000	-350 000	Muut rahoituskulut	-380 000			
1 243 068	1 002 500	1 060 000	Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	1 024 000	1 020 000	1 020 000	1 020 000
2 368 518	2 122 200	846 500	Vuosikate	2 523 200	3 565 000	3 395 300	3 395 300
			Poistot ja arvonalentumiset				
-2 282 017	-2 184 200	-2 340 000	Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista	-2 209 650	-2 138 290	-2 009 350	-2 009 350
0	0		Arvonalentumiset				
-445	0		Varausten ja rahastojen muutos				
4 122 950	0	0	Satunnaiset tuotot ja kulut yht.				
4 209 006	-62 000	-1 493 500	Tilikauden tulos	313 550	1 426 710	1 385 950	1 385 950
			Rahastojen muutos				
			Rahastojen vähennys				
-1 034 201	-1 096 201	-2 527 701	Tilikauden yli-/alijäämä				
4,2	0	-1,5	Yli-/alijäämä M€ tulos	0,3	1,4	1,3	
-1,0	-1,0	-2,5	Alijäämä taseessa M€	-2,2	-0,8	+0,5	
15,0	15,0	14,0	Toimintatuotot/-kulut %	13,4	24,7	43,2	
103,8	97,2	36	Vuosikate/poistot %	114,2	176	154	
309	279	111	Vuosikate €/asukas	334	502	413	
7657	7 600	7 594	Asukasmäärä	7 550	7 500	7 500	

KEMIJÄRVEN KAUPUNGIN TULOSLASKELMA (SISÄINEN/ULKOINEN)

TUNNUSLUVUT

TP 2016	TA 2017	TPE 2017 (31.10.2017)		TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
4 092 822	4 033 980	3 855 900	Toimintatuotot	3 869 260			
3 182 342	3 028 690	3 100 000	Myyntituotot	2 614 700			
1 108 797	931 530	650 000	Maksutuotot	636 330			
9 070 131	9 083 820	9 080 800	Tuet ja avustukset	8 123 610			
2 564 201	2 676 120	2 800 000	Vuokratuotot	2 716 740			
			Muut tuotot				
20 018 293	19 754 140	19 486 700	Toimintatuotot yhteensä	17 960 640	17 156 000	12 321 500	16 798 000
			Toimintakulut				
-29 952 883	-30 099 060	-31 200 000	Henkilöstökulut	-27 204 020			
-27 458 685	-25 276 800	-26 223 200	Palvelujen ostot	-25 039 310			
-4 766 035	-4 450 190	-4 440 000	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 141 430			
-3 080 936	-2 865 900	-2 450 000	Avustukset	-5 601 790			
-7 391 462	-7 482 760	-7 490 000	Vuokrat	-7 053 150			
-2 443 465	-2 534 730	-2 800 000	Muut kulut	-2 324 740			
-75 093 466	-72 709 440	-74 603 200	Toimintakulut yhteensä	-71 364 440	-69 436 000	-29 121 200	-69 967 700
-55 075 174	-52 955 300	-55 116 500	Toimintakate	-53 403 800	-52 400 000	-16 499 700	-52 869 700
29 105 417	28 315 000	29 143 000	Verotulot	29 453 000	29 795 000	17 775 000	30 295 000
27 095 207	25 760 000	25 760 000	Valtionosuudet	25 450 000	25 150 000	1 100 000	24 950 000
			Rahoitustuotot ja kulut				
411 590	400 000	410 000	Korkotuotot	411 000			
1 578 845	1 312 500	1 280 000	Muut rahoitustuotot	1 294 000			
-339 620	-310 000	-280 000	Korkokulut	-301 000			
-407 747	-400 000	-350 000	Muut rahoituskulut	-380 000			
1 243 068	1 002 500	1 060 000	Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	1 024 000	1 020 000	1 020 000	1 020 000
2 368 518	2 122 200	846 500	Vuosikate	2 523 200	3 565 000	3 395 300	3 395 300
			Poistot ja arvonalentumiset				
-2 282 017	-2 184 200	-2 340 000	Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista	-2 209 650	-2 138 290	-2 009 350	-2 009 350
0	0		Arvonalentumiset				
-445	0		Varausten ja rahastojen muutos				
4 122 950	0	0	Satunnaiset tuotot ja kulut yht.				
4 209 006	-62 000	-1 493 500	Tilikauden tulos	313 550	1 426 710	1 385 950	1 385 950
			Rahastojen muutos				
			Rahastojen vähennys				
-1 034 201	-1 096 201	-2 527 701	Tilikauden yli-/alijäämä				
4,2	0	-1,5	Yli-/alijäämä M€ tulos	0,3	1,4	1,3	
-1,0	-1,0	-2,5	Alijäämä taseessa M€	-2,2	-0,8	+0,5	
15,0	15,0	14,0	Toimintatuotot/-kulut %	13,4	24,7	43,2	
103,8	97,2	36	Vuosikate/poistot %	114,2	176	154	
309	279	111	Vuosikate €/asukas	334	502	413	
7657	7 600	7 594	Asukasmäärä	7 550	7 500	7 500	

Tuloslaskelman perustelut

Toimintatuotot

Toimintatuotot ovat käyttötalousosan kaikkien tulosalueiden toimintatulojen yhteissumma. Tuloslaskelmaosassa tuotot on eritelty tulolajitarkkuudella. Myynti- ja maksutuotot kirjataan suoriteperusteisesti tuloksi sille tilikaudelle, jonka aikana suorite on luovutettu. Tuloista vähennetään ennen tuloslaskelmaan merkitsemistä mm. myynnin perusteella määräytyvät välilliset verot (esim. arvonlisävero).

Kemijärven kaupungin toimintatulot (sis. sisäiset ja ulkoiset) ovat 18 milj. euroa ja vähennystä 1,8 milj. euroa vuoden 2017 talousarvioon verrattuna.

	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Toimintatulot	22 888 597	20 018 293	19 754 140	17 960 640	17 016 000	14 234 500	17 198 000
myyntituotot	6 355 343	4 092 822	4 033 980	3 869 260			
maksutuotot	3 100 023	3 182 342	3 028 690	2 614 700			
tuet ja avustukset	1 268 864	1 108 797	931 530	636 330			
vuokratuotot	9 142 223	9 070 131	9 083 820	8 123 610			
muut toimintatuotot	3 022 144	2 564 201	2 676 120	2 716 740			

Toimintakulut

Toimintamenot ovat käyttötalousosan kaikkien tulosalueiden toimintamenojen yhteissumma. Kulut on eritelty menolajitarkkuudella.

Kemijärven kaupungin toimintamenot ovat -71,4 milj. euroa. Vuoden 2017 talousarvioon verrattuna menoissa on vähennystä 1,3 milj. euroa.

	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Toimintamenot	-77 903 961	-75 093 466	-72 647 440	-71 364 440	-69 416 000	-30 734 200	-70 067 700
palkat ja palkkiot	-24 519 528	-22 701 882	-23 347 070	-20 782 990			
henkilöstösivukulut	-7 722 195	-7 251 002	-6 751 990	-6 421 030			
palvelujen ostot	-26 567 314	-27 458 685	-25 276 800	-25 039 310			
aineet, tarvikkeet, tavarat	-5 339 556	-4 766 035	-4 450 190	-4 141 430			
avustukset	-3 581 807	-3 080 936	-2 803 900	-5 601 790			
vuokrat	-7 461 036	-7 391 462	-7 482 760	-7 053 150			
muut toimintakulut	-2 712 524	-2 443 465	-2 534 730	-2 324 740			

Toimintakate

Tuloslaskelman välituloksena esitettävä toimintakate ilmoittaa, paljonko käyttötalouden menoja on katettava verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Kemijärven kaupungin toimintakate on -53,4 milj. euroa, kasvua edelliseen vuoden talousarvioon verrattuna 0,5 milj. euroa eli 1,0 prosenttia.

	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Toimintakate	-55 015 364	-55 075 174	-52 893 300	-53 403 800	-52 400 000	-16 499 700	-52 869 700

Verotulokohtaan kirjataan kaupungin tulovero, kaupungin osuus yhteisöveron tuotosta ja kiinteistövero. Verotulot kirjataan tilinpäätöksessä veronkantajan tilitysten suoritusajankohdan mukaan ao. tilikauden verotuloksi. Verovuoden 2016 verotuksessa kertyi kunnallisverotuloja 23,6 milj. euroa ja kuluvana vuonna 2017

ennakoidaan kunnallisverotuloja kertyvän 23,5 milj. euroa, mikä on talousarviossa 2017 arvioidusta verotulosta 0,6 milj. euroa enemmän. Vuodelle 2018 budjetoidaan 23,8 milj. euroa, sillä kaupunginvaltuusto korotti 13.11.2017 kokouksessaan tuloveroprosentin 21,50 %:iin. Ilman tehty korotusta kuntaliiton ennakointitiedon mukaan vuoden 2018 tuloverokertymän tilitys olisi ollut Kemijärven osalta pienempi kuin vuoden 2017 tilitys. Tuloverokertymään vaikuttavat myös kilpailukykysojimus ja budjettiriihessä päätetyt palkansaajien verovähennykset. Verotulokertymää vähentää myös muut valtion kunnilta vähentämät osuudet.

Verotiedot talousarvioon vuodelle 2018 ja suunnitelmavuosille 2019-2020 on laskettu kuntaliiton antamin verotuksellisin ennakkotiedoin.

Verotulokertymäärä arvio taloussuunnitelmassa on seuraava:

1000 €	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TPE 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sote)	TS 2020 (sis. sote)
kunnallisvero	23 348	23 378	23 640	23 530	23 780	24 122	12 170	24 535
kiinteistövero	3 897	3 956	4 419	4 463	4 353	4 353	4 350	4 350
yhteisövero	1 121	1 208	1 045	1 150	1 320	1 320	1 096	1 410
yhteensä	28 365	28 542	29 105	29 143	29 453	29 795	17 616	30 295
muutos%	3,7 %	0,6 %	2,0 %	0,1 %	1,1 %	1,3 %	-41 %	1,7 %

Valtionosuudet

Tuloslaskelman valtionosuuserään sisältyvät käyttötalouden valtionosuudet ja –avustukset, jotka perustuvat yleiseen valtion ja kuntien väliseen kustannustenjakoon ja joilla ei ole käyttökorvauksen tai maksun luonnetta. Lisäksi valtionosuuksiin kirjataan mahdollinen harkinnanvarainen rahoitusavustus.

Kaupunki on saanut viisi kertaa harkinnanvaraista rahoitusavustusta, viimeksi vuonna 2005. Vuosille 2017 – 2020 ei ole budjetoitu harkinnanvaraista avustusta. Vuosille 2015-2016 kuntien (lukuun ottamatta opetustoimen) harkinnanvaraista avustusta ei ole ollut haettavana ja valtion säästötoimenpiteinä on ilmoitettu, että harkinnanvaraisia avustuksia ei enää jaeta.

Kemijärvelle on saatu lukio- ja ammatilliseen koulutukseen harkinnanvaraiset korotukset yksikköhintoihin vuodelle 2012 ja lukioon v. 2013-2017. Perusopetukseen harkinnanvaraista korotusta ei sen sijaan ole saatu. Vuonna 2016 saatiin turvapaikanhakijoiden valmistavaan opetukseen noin 0,5 miljoonaa euroa. Valtionosuudet laskevat väestömäärän pienenemisen myötä myös jatkossa.

Valtionosuuksien kehitys vuosina 2014-2020

Kemijärvi oli suuri menettäjä vuoden 2014 valtionosuusuudistuksessa, sillä uudistuksen myötä valtionosuudet pienenevät yhteensä 235 euroa/asukas neljän vuoden siirtymäajan kuluessa. Tämä tarkoittaa yhteensä lähes 1,9 miljoonan euron valtionosuuksien pienentymistä suunnittelukaudella. Lisäksi peruspalvelujen kustannusten kattamiseen suunnatun valtionosuuden prosenttiosuus on pienentynyt 25 %:in mikä tarkoittaa Kemijärvellä vuosittain satojen tuhansien menetystä. Ensi vuodelle on arvioitu valtionosuuksien määräksi 25,5 milj. euroa. Vuonna 2014 valtionosuus sisälsi ammatilliseen koulutukseen saadun valtionosuuden, joka vuodesta 2015 lähtien on mennyt uudelle koulutuksen järjestäjälle; Rovaniemen koulutuskuntayhtymälle.

Kilpailukykysojimus ja maan hallituksen budjettiriihen vaikutus näkyy verotulojen lisäksi myös kaupungin saamissa valtionosuuksissa. Valtionosuudet pienenevät 0,31 milj. euroa vuoden 2017 tasoon nähden.

Valtionosuudet ja verotulot muuttuvat 1.1.2020 lähtien maakunta- ja sote-uudistuksen myötä. Talousarviossa on huomioitu tulevat muutokset sekä kaupungin toimintojen että rahoituksen osalta, vaikkakin uudistusta koskevia lakeja ei vielä ole hyväksytty eduskunnassa.

Verotulotasaus

Vuodelle 2012 saatiin verotulotasauksista 3,4 milj. euroa ja vuodelle 2016 4,4 milj. euroa Kasvua selittää kiinteistöveron poisto verotulotasauksesta vuodesta 2012 eteenpäin ja vuosien 2015-2016 osalta myös vuonna 2014 tehdyn valtionosuusudistuksen muutokset. Vuodelle 2018 arvioidaan verotulotasauksen pysyvän vuoden 2016 tasolla. Vuosien 2019-2020 lukuja ei ole vielä käytettävissä eikä vuoden valtionosuusjärjestelmän pohjaa tehty.

1000 €	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
verotulotasaus	3,4	3,5	3,7	4,5	4,4	4,5	4,4	x	x

Rahoitustuotot

Rahoituksen tuloista ilmoitetaan erikseen korkotulot ja muut rahoitustulot. Korkotuloissa ilmoitetaan antolainoista sekä muista sijoituksista ja talletuksista saadut korkotulot suoriteperiaatteen mukaisesti jaksotettuna.

Tuottoihin sisältyy vuodelle 2018 Itä-Lapin Energian tulouttamaa myyntituottoa 1,1 miljoonaa euroa ja Kemijärven lämmön ja veden kaupungille maksama korkotuotto 0,4 miljoonaa euroa.

Rahoituskulut

Rahoituksen menoista ilmoitetaan erikseen korkomenot ja muut rahoitusmenot. Korkomenoihin kuuluvat pitkä- ja lyhytaikaisista lainoista maksetut korot suoriteperiaatteen mukaisesti jaksotettuna. Lainojen korkokulut ovat vuonna 2018 noin 0,3 milj. euroa.

Rahoituskuluihin sisältyy Itä-Lapin Energian osakasmaksua 0,4 milj. euroa.

Vuosikate

Vuosikate ilmoittaa, riittääkö kunnan tulo-rahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannon tekijöistä aiheutuneet kulut eli käyttöomaisuuden poistot.

Kemijärven kaupungin vuosikate on 2,5 milj. euroa. Vuosikate kattaa vuoden 2018 poistot.

Investointimenot ovat vuonna 2018 nettona yhteensä 2,7 milj. euroa. Vuosikate riittää investointien nettomenojen kattamiseen talousarviovuonna, mutta ei suunnitelmavuosina 2019-2020. Vuosikate vuosille 2018-2020 on yhteensä 9,2 milj. euroa ja nettoinvestoinnit yht. 12,1 milj. euroa. Lisäksi selvityksessä on päiväko-din investointi tai leasing-rahoituksella toteutettava rakentaminen. Kaupungin taloustilanteen perusteella käyttötalousmenojen lisääminen leasingin kautta ei ole mahdollista ilman tulojen lisäystä. Investointisuunnitelman tekeminen pitäisi saada paremmalle tasolle tekemällä investointisuunnitelma ja niiden kannattavuuslaskelmat sekä vaikutuslaskelmat käyttötalouden menoihin esim. 10 vuoden ajanjaksolle.

Poistot

Poistoina ilmoitetaan poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista. Poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman mukaan.

Tilikauden tulos/ yli-/alijäämä

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan varauksia tai vapaata omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään tuloksen järjestelyerät eli vapaaehtoisten varausten ja rahastojen muutokset.

Kemijärven kaupungin tilikauden tulos on 313 550 euroa vuoden 2018 talousarviossa.

Kaupungin tulos on ollut ylijäämäinen vuosina 2007-2011. Vuosina 2012-2015 tulos on ollut alijäämäinen. Vuoden 2016 tilinpäätös oli ylijäämäinen liiketoimintakaupan johdosta ja kertyneitä alijäämiä saatiin katettua

niin, että kaupungin kumulatiivinen alijäämäkertymä oli tilinpäätöksen 2016 mukaan enää -1,0 milj. euroa.

Vuoden 2017 tuloksen arvioidaan tilinpäätösennusteen mukaan olevan -1,5 milj. euroa alijäämäinen. Kumulatiivisia alijäämiä arvioidaan vuoden 2017 lopussa olevan jälleen noin -2,5 miljoonan euron verran.

	TP 2012	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TPE 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Ali-/ylijäämä	-0,91	-0,08	-1,99	-2,7	4,2	-1,5	0,3	1,6	1,1
kumulatiivinen ali-/ylijäämä	-0,6	-0,7	-2,0	-5,2	-1,0	-2,5	-2,2	-0,6	+0,5

Suunnitelmavuosina 2019-2020 tilikauden tuloksen ennakoitaan muodostuvan ylijäämäiseksi. Talouden tasapainottamistoimenpiteiden tavoitteena on, että kertyneet alijäämät saadaan katettua suunnittelukauden loppuun mennessä.

Talouskehitys 2013-2020

	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TPE 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020 (ilman sotea)	TS 2020 (sis. sote)
Toimintakate	-55 095	-57 831	-55 015	-55 075	-55 117	-53 403	-52 400	-16 500	-52 870
Muutos %	0,1	5,0	-4,9	0,1	0,1	-3,1	-1,9	-68,5	0,9
Tulorahoitus	57 093	57 989	54 270	56 201	55 903	54 903	55 965	19 895	56 265
Muutos %	1,6	1,6	-6,4	3,6	-0,5	-1,8	1,9	-64,5	0,5
Vuosikate	2 744	711	-110	2 369	847	2 523	3 565	3 395	3 395
Yli-/alijäämä	-84	-1 999	-2 730	4 209	-1 494	314	1 427	1 386	1 386
Kumulatiivinen ali-/ylijäämä	-715	-2 513	-5 243	-1 034	-2 528	-2 214	-887	+499	+499
Nettoinvestoinnit	-3 835	-4 055	-3 720	8 249	-2 165	-2 709	-4 624	-4 789	-4 789
Lainakanta milj. €	28,6	32,2	32,6	32,9	34,2	35,4	37,8	40,7	40,7

TALouden TASAPAINOTTAMINEN

Kuntalain mukaan vuodesta 2015 lähtien kunnan taseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien ilman mahdollisuutta taloussuunnitelmassa lykätä alijäämän kattamista myöhempään ajankohtaan. Jos kunnan taseen kertynyt alijäämä on tilikauden 2015 tilinpäätöksessä kuitenkin yli 500 euroa asukasta kohden, tulee alijäämän olla katettu viimeistään tilikauden 2022 tilinpäätöksessä. Mikäli alijäämää ei ole säädettyssä määräajassa katettu, kunta voi joutua kuntalain 118 §:n mukaiseen erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyyn (niin sanottu kriisikuntamenettely).

Vuodesta 2017 lähtien kriisikuntamenettely perustuu kunnan taseen kertyneen alijäämän lisäksi myös kuntakonserneja koskeviin tietoihin. Kuntalain 118 §:n mukaan arviointimenettely voidaan käynnistää kuntakonsernin taseen kertyneen alijäämän tai muiden rahoituksen riittävyyttä ja vakavaraisuutta kuvaavien kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnuslukujen perusteella.

Kunnan tehtävien ja talouden tulee olla kestäväällä pohjalla ja tasapainossa. Tämä edellyttää pidemmän aikavälin strategista näkemystä toimintaympäristön kehityksestä ja tulevaisuudesta sekä toiminnan ja talouden tavoitteellisuutta ja suunnitelmallisuutta. Valtuusto hyväksyy talousarviossa ja -suunnitelmassa toimintaa ja taloutta koskevat tavoitteet. Toiminnalliset tavoitteet liittyvät rakenteisiin, tuotantotapoihin ja palveluiden sisältöihin ja vaikuttavuuteen. Taloudellisilla tavoitteilla ohjataan kunnan talouden tasapainoa, tulo- ja pääomarahoitusta sekä resurssien jakoa. Tavoitteet on pyrittävä asettamaan siten, että ne kattavat tehtäväalueen lakisäateiset ja muut tehtävät ja ovat toteutettavissa niihin osoitetuilla voimavaroilla. Koska kunnat järjestävät entistä enemmän palveluja tytäryhtiöidensä ja kuntien yhteistoiminnan kautta, myös konserninäkökulmaa kunnan taloussuunnitteluprosessissa tulee vahvistaa.

Yhteisen rakenteen määrittelyllä edistetään uuden kuntalain kunnille luomaa velvoitetta (§ 109) julkaista talousarvio- ja taloussuunnitelmätiedot yleisessä tietoverkossa sekä varmistetaan osaltaan tiedon julkaisu yhdenmukaisessa formaatissa tiedon jatkohyödyntämistä varten. Erityisesti yhdenmukaista tietojen esittämistä jatkohyödyntämistä varten tarvitaan kuntatalousohjelman tietopohjaan liittyen.

Kemijärven kaupungin talouden tasapainottamistoimenpiteet vuosille 2018-2020

Kaupunginhallitus on 16.10.2017 § 366 päättänyt käynnistää kaupungin tasapainottamiseen tähtäviä toimenpiteitä seuraavasti:

1. Selvitys kaupungin kiinteistöomaisuudesta sekä laskelmat konsernin kiinteistöjen vuokraustoiminnan ja tiloihin liittyvien tukipalvelujen yhtiöittämisestä. Selvitys pitää sisällään päätöksentekoa varten eri toteutusvaihtoehdot ja selkeän esityksen osakeyhtiön perustamiseksi sisältäen yhtiön liiketoiminnalliset laskelmat ja yhtiöjärjestyksen.
2. Selvitys ja laskelmat varhaiskasvatukseen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja vapaa-ajan palvelujen palveluverkosta vuodelle 2020 tuodaan valtuuston käsittelyyn vuoden 2018 aikana.
3. Selvitys ja laskelmat perusterveydenhuollon yhtiöittämisestä tai muista mahdollisista ratkaisuista osana valmistautumista sote- ja maakuntauudistukseen. Selvityksessä on esitelty laskelmat palvelujen ulkoistamisen vaikutuksista kaupungin taseeseen ja tulokseen. Myös valtuustoaloitteena tullut esitys selvitetään osana kokonaisuutta.
4. Selvitys ja ratkaisuvaihtoehdot työllisyshoidon ja elinkeinopalvelujen toteuttamiseksi vuoden 2020 alusta.
5. Selvitys kaupungin ja konsernin velanhoitokyvystä sote- ja maakuntauudistuksen jälkeen.

Selvitysten mukaiset toteutusvaihtoehdot ja esitykset tuodaan valtuuston päätettäväksi kevään 2018 aikana siten, että talousarvio 2019 voidaan tehdä ao. päätösten ja linjausten mukaisesti.

Kaupungin toiminnoissa vuosina 2018-2020

1. talouden tasapainottamisohjelmaa noudatetaan edelleen
2. varaudutaan mahdollisiin tuloveronkorotuksiin 0,5-1,0%
3. investoinnit tiukan seulan kautta
4. ulkopuolisten konsulttien käyttö
5. eläköitymisen optimointi
6. täyttöluvut tiukan seulan kautta
7. esimiesten taloustietämyksen ja sitoutumisen koulutus
8. organisaatiomuutoksen tuomat edut
9. asiakasmaksujen maltillinen korotus
10. omaisuuden myynnin aktivointi

4. INVESTOINTIOSA

Investointiosan sitovuus valtuustoon nähden on hankkeen tai hankeryhmään myönnetty nettomääräraha. Määräraha on hankekohtainen, jos kustannusarvio on yli 160.000 € (ilman alv); Muut määrärahat ovat hankeryhmittäin. Kalustehankinnoissa aktivointiraja on 10.000 € (ilman alv).

	Kust.arvio	Aik.käyttö	TA 2018	TS 2019	TS 2020
KAUPUNGINHALLITUS					
Muu kalusto					
Investointimeno			-205 000	-110 000	-55 000
Netto			-205 000	-110 000	-55 000
<i>Hammashuollon tietojärjestelmä</i>			-60 000		
<i>Hyvinvointipalvelut muu sovelluskehitys</i>			-30 000	-15 000	-15 000
<i>Tekninen sovelluskehitys</i>			-20 000	-10 000	-10 000
<i>Taloushallinnon sovelluskehitys</i>			-30 000		
<i>Tiedonohjausjärjestelmä</i>			-20 000	-10 000	
<i>Sähköinen arkistointi</i>			-10 000	-30 000	-10 000
<i>Hankintajärjestelmä</i>				-15 000	
<i>Pienhankinnat, projektorit, dokumenttikamerat</i>			-15 000	-10 000	-10 000
<i>Suomi.fi -palvelu / KaPa</i>			-20 000	-20 000	-10 000
Osakkeet ja osuudet:					
Itä-Lapin Energia					
Investointimeno			-133 500	-133 500	-133 500
Netto			-133 500	-133 500	-133 500
Investointimenot			-338 500	-243 500	-188 500
NETTOINVESTOINNIT YHTEENSÄ KH			-338 500	-243 500	-188 500
TEKNINEN LAUTAKUNTA					
Maa- ja vesialueet					
Investointimeno			-100 000	-100 000	-100 000
Netto			-100 000	-100 000	-100 000
Rakennushankkeet					
Varhaiskasvatus					
Investointimeno	Kallaan pv-koti1,2 milj. €		0	0	0
Netto palveluverkk-	koselvitys		0	0	0
Uimahallin peruskorjaus					
Investointimeno	-6 360 000		-200 000	-3 000 000	-3 000 000
Valtionosuus	800 000		0	400 000	400 000
Netto	-5 560 000	0	-200 000	-2 600 000	-2 600 000

v. 2021

	Kust.arvio	Aik.käyttö	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Kouluverkko / hankesuunnittelu					
Investointimeno			0	0	0
Netto	0	0	0	0	0

Lapponian keittiön korjaus ja kylmälaitteiden uudistaminen					
Investointimeno			-150 000		
Netto	0	0	-150 000	0	0

Vesikaton saneeraus, Pöyliöjärventie 4-8					
Investointimeno			-150 000		
Netto	0		-150 000	0	0

<u>Muut rakennushankkeet</u>					
Investointimeno			-505 000	-410 000	-570 000
Netto			-505 000	-410 000	-570 000
<i>Sisäilmakorjaukset</i>			-100 000	-100 000	-150 000
<i>Yritystilojen peruskorjaukset</i>			-80 000	-100 000	-150 000
<i>Heralammen kulunvalvonnan päivitys</i>			-45 000		
<i>Sähköovi Lapponia</i>			0	-40 000	
<i>Liikuntahallin vesikaton peruskorjaus</i>			-70 000		
<i>Kiinteistöautomaation ajantasaistaminen</i>			-80 000	-40 000	-40 000
<i>Lepistöntie 1, pohjaviemärin uusiminen</i>			-50 000		
<i>Energiasäästöhankeet</i>			-30 000	-30 000	-30 000
<i>Pienet peruskorjaukset</i>			-50 000	-100 000	-200 000

<u>Tukipalvelut / Ruokapalvelut</u>					
Investointimeno			-35 000	-20 000	-30 000
Netto			-35 000	-20 000	-30 000
<i>Jääkaappi/kylmäsäilytys/Isokylän koulu</i>			-10 000		
<i>Astianpesukone AK 1</i>			-25 000	-20 000	
<i>Kylmäilytyslaitteet AK 1</i>					-30 000

<u>Kunnallistekniikka</u>					
Katuvalojen uusiminen					
Investointimeno			-250 000	-200 000	-200 000
Netto			-250 000	-200 000	-200 000
<i>Katuvalokeskusten ja valaisinten uusiminen</i>					

<u>Muut liikenneväylät</u>					
Investointimeno			-480 000	-620 000	-500 000
Netto			-480 000	-620 000	-500 000
<i>Routavauriot</i>			-200 000	-200 000	-200 000
<i>Päällysteet</i>			-250 000	-250 000	-300 000
<i>Kirkkokatu sv-viemärointi</i>			0	-80 000	0

	Kust.arvio	Aik.käyttö	TA 2018	TS 2019	TS 2020
<i>Kuumaniemen torin kunnostus</i>			0	-90 000	0
<i>Kanavapolun rakentaminen</i>			-30 000	0	
<i>Rautatiesillan valaistus</i>			0		
Kallaanvaaran katujen kunnostus					
Investointimeno			-250 000		
Netto			-250 000	0	0
Metsämiehentien peruskorjaus					
Investointimeno				-200 000	-200 000
Netto			0	-200 000	-200 000
Vaaratien peruskorjaus					
Investointimeno					-200 000
Netto			0	0	-200 000
<u>Puistot ja lähiliikuntapaikka</u>					
Investointimeno			-70 000	-70 000	-70 000
Netto			-70 000	-70 000	-70 000
<u>Liikuntapaikat ja ympäristötyöt</u>					
Muut hankkeet					
Investointimeno			-70 000	-70 000	-70 000
Netto			-70 000	-70 000	-70 000
Kemijärven säännöstelyn kehittäminen V2					
Investointimeno			-60 000	-60 000	-60 000
Netto			-60 000	-60 000	-60 000
<i>Pöyliöjärvi, Kemijärven osuus</i>					
<u>Irtaimisto</u>					
Pienet hankkeet					
Investointimeno			-50 000	-30 000	0
Netto			-50 000	-30 000	0
<i>Katepesuri kuorma-autoon</i>			-20 000		
<i>Kiinteistöauto (leasing)</i>			0		
<i>Pelastustoimen investointiosuus</i>			-30 000	-30 000	0
INVESTOINNIT YHTEENSÄ TEKNINEN LAUTAKUNTA					
Investointimeno			-2 370 000	-4 780 000	-5 000 000
Valtionosuus			0	400 000	400 000
YHTEENSÄ NETTO €			-2 370 000	-4 380 000	-4 600 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ					
Investointimenot			-2 708 500	-5 023 500	-5 188 500
Valtionosuus			0	400 000	400 000
Netto			-2 708 500	-4 623 500	-4 788 500

5. RAHOITUSOSA

Rahoitusosan sitovuus valtuustoon nähden: Antolainojen lisäykset ja pitkäaikaisten lainojen nettomäärä.

TP 2016	Rahoitusosa	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
	Toiminnan rahavirta				
2 369	Vuosikate	2 122	2 523	3 565	3 395
4 123	Satunnaiset erät	0	0		
-3 594	Tulorahoituksen korjauserät	0	0		
2 898	Toiminnan rahavirta	2 122	2 523	3 565	3 395
	Investointien rahavirta				
-4 181	Investointimenot	-2 935	-2 709	-5 024	-5 189
717	Rahoitusosuudet investointimenoihin	170	0	400	400
11 699	Pys.vastaavien hyöd. luovutustulot	0	0	0	0
8 235	Investointien rahavirta	-2 765	-2 709	-4 624	-4 789
11 133	Toiminnan ja investointien rahavirta	-643	-186	-1 059	-1 394
	Rahoituksen rahavirta				
	Antolainauksen muutokset				
-11 749	Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0
1 375	Antolainasaamisten vähennykset	85	389	0	0
-10 374	Antolainauksen muutokset	85	389	0	0
	Lainakannan muutokset				
7 600	Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 750	7 200	7 700	8 250
-4 842	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 947	-4 990	-5 309	-5 390
2 500	Lyhytaikaisten lainojen muutos	3 500	-1 000	0	0
258	Lainakannan muutokset	1 303	1 210	2 391	2 860
1 017	Vaikutus maksuvalmiuteen	745	1 413	1 332	1 466
32 911	LAINAKANTA	34 214	35 424	37 815	40 675

TP 2016		TA 2018	TS 2019	TS 2020
	Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä(kumulatiivinen)	-186	-1 059	-1 394
	Investointien omahankintameno	-2 709	-4 624	-4 789
	Investointien tulorahoitus %	93	77	71
	Pääomamenojen tulorahoitus %	33	36	33
	Lainanhoitokate	0,5	0,7	0,7
	Kassan riittävyys pv	9	8	9
7 657	Asukasmäärä 31.12.	7 550	7 500	7 500

TUNNUSLUVUT

Investointien omahankintameno

Investointimenot, joista vähennetty rahoitusosuudet

Investointien tulorahoitus %

$100 * \text{vuosikate} / \text{investointien omarahoitusosuus}$

Pääomamenojen tulorahoitus %

$100 * \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno} + \text{antolainojen nettolisäys} + \text{lainan lyhennykset}$

Lainanhoitokate

$(\text{Vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2
tydyttävä 1-2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden

Kassan riittävyys pv

$(365 * \text{rahavarat varainhoitovuoden lopussa} / \text{Kassasta maksut varainhoitovuonna})$

Riittävänä tavoitearvona voidaan pitää 14-30 päivän kassan riittävyyttä

Rahoitusosan perustelut

Tarkoitus ja rakenne

Rahoituslaskelma on kunnan kokonaistaloutta kuvaava laskelma. Sen avulla kootaan tulorahoitus, investoinnit ja muut pääomamenot sekä pääomarahoitus yhteen laskelmaan.

Rahoituslaskelmassa esitetään, kuinka paljon kunnan varsinaisen toiminnan ja sen investointien nettokassavirta on ylijäämäinen tai alijäämäinen. Rahoitustoiminnan kassavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen nettokassavirta on rahoituksellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen. Rahoituslaskelma antaa kuvan tulorahoituksen riittävyydestä, investoinneista, pääomarahoituksesta sekä rahoitusaseman muutoksista.

Tulorahoitus

Rahoituslaskelman kohtaan ”Tulorahoitus” otetaan vuosikate ja satunnaiset erät, jotka tuloslaskelmassa esitetään vuosikatteen jälkeen. Lisäksi tulorahoitusta oikaistaan pakollisilla varauksilla, jotka eivät ole rahan käyttöä.

Kemijärven kaupungin vuosikate v. 2018 on 2,2 milj. euroa.

Investoinnit

Käyttöomaisuusinvestoinneilla tarkoitetaan rahoituslaskelmassa käyttöomaisuuteen ja muihin pitkäaikaisiin sijoituksiin käytettyjä varoja tilivuoden aikana.

Kemijärven kaupungin käyttöomaisuusnettoinvestoinnit ovat -2,7 milj. euroa vuoden 2018 talousarviossa. Suunnitelmakaudella 2019-2020 investointitaso on nettona v. 2019 -4,6 milj. euroa ja v. 2020 -4,8 milj. euroa.

Rahoitustoiminta

Antolainauksen muutokset

Kunnan myöntämät lainat, jotka taseessa esitetään pysyvienvastaavien ryhmässä. Sijoitukset, käsitellään ryhmässä Antolainauksen muutokset.

Lainakannan muutos

Pitkäaikaisten lainojen lisäys osoittaa kuinka paljon kunta ottaa tilivuoden aikana uutta pitkäaikaista lainaa tai uusii niitä. Pitkäaikaisten lainojen vähennys osoittaa kunnan pitkäaikaisten lainojen lyhennykset tilikauden aikana.

Kemijärven kaupunki lyhentää v. 2018 pitkäaikaisia lainoja 4,99 milj. euroa ja ottaa uutta pitkäaikaista lainaa yhteensä 7,2 milj. euroa. Lainakanta kasvaa myös vuosina 2019-2020 ja koska näille vuosille ajoittuvat myös suuret lainanlyhennyserät, vaikuttaa tilanne kaupungin maksuvalmiuteen. Velkamäärä on taloussuunnitelmakauden lopussa suuri ja kaikki talouden liikkumavara on jatkossa käytettävä lainamäärän lyhentämiseen. Lainanhoitokuluja pyritään vähentämään lainasalkun hoitamisella ja hyödyntämällä lyhytaikaisten lainojen alhaisia kokonaiskorkokuluja.

Vaikutus maksuvalmiuteen

Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirran sekä rahoitustoiminnan yhteenlasku osoittaa kunnan kassavarojen muutoksen.

Kassavarat pidetään lainanotolla riittävinä maksuvalmiuden turvaamiseksi.

6. TYTÄRYHTIÖIDEN TOIMINTA JA TALOUS

TYTÄRYHTIÖ: Kemijärven Lämpö ja Vesi Oy

1. Toiminta-ajatus

Lämpöosasto:

Tuottaa ja jakaa korkeatasoista sekä kohtuuhintaista kaukolämpöenergiaa Kemijärven keskustaajamassa, käsittäen Sipovaaran, Kallaanvaaran ja Tohmon alueet sekä erillisinä yksiköinä Suomun alue, Pyhätunturin alue sekä Pelkosenniemen keskustaajama.

Tuottaa sähköä myyntiin mahdollisimman paljon.

Vesiosasto:

Tuotetaan asiakkaille laatuvaatimukset täyttävää talousvettä ja huolehditaan jätevesien keräilystä ja puhdistamisesta asetettujen puhdistusmääräysten mukaisesti.

2. Painopistealueet

Lämpöosasto:

Tuottaa mahdollisimman suuri osa sähkö- ja kaukolämpöenergiasta kotimaisilla hinnaltaan kilpailukykyisillä polttoaineilla.

Vesiosasto:

Valurautaisen vesijohtoverkoston saneeraus.

3. Toiminnalliset tavoitteet v. 2018

Lämpöosasto:

Käytetään voimallista ja muita lämpökeskuksia mahdollisimman taloudellisesti ja tehokkaasti, näin varmistetaan asiakkaille edullinen kaukolämmön hinta.

Pyhällä ja Suomulla laajennetaan kaukolämpöverkosta kysynnän mukaan.

Vaihdetaan vanhoja kaukolämpömittareita uusiin kaukoluettaviin mittareihin.

Vesiosasto:

Palvelun hinta on vesi- ja viemärlaitosten taksavertailussa maan keskimääräistä tasoa.

Vesijohtoverkoston saneerausta jatketaan saneerausohjelman mukaisesti.

Haja-asutusalueen viemäroinnit on saatettu loppuun.

4. Taloudelliset tavoitteet (1000 €)

	TP 2016	TPE 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Liikevaihto	7433	7297	7224	7500	7700
Liikevoitto	1689	1333	1522	1300	1300
Tilikauden tulos	780	450	658	560	670
Tase	31560	30190	32000	28910	27910
Investoinnit	513	2720	755	700	650
Henkilöstö lkm	14	14	14	14	14
Omavaraisuusaste	5,14	6	6	6	6
Lainakanta	21715	20744	19794	18855	17911

5. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta yhtiössä

Sisäinen valvonta muodostuu sisäisestä seurannasta, jota suorittaa hallitus seurantaraporttien ja toimitusjohtajan suullisten raporttien avulla. Sisäinen tarkkailu on yhtiössä jatkuvaa toimintaa, jolla varmistetaan tehtävien asianmukainen hoitaminen. Se on yleistä rationaalista toimintaa suunnittelun, päätöksenteon, toimeenpanon ja valvonnan muodostamassa toimintaketjussa.

Kokonaisvaltainen riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa. Siihen kuuluu riskien tunnistaminen.

Suureen riskiluokkaan yhtiön toiminnassa kuuluu lämmön ja veden tuottamisen ja toimittamisen varmuus,

nämä otetaan huomioon toiminnan suunnittelussa ja tavoitteiden asettamisessa. Riskienhallinnan avulla pyritään myös löytämään uusia toimintamahdollisuuksia.

6. Henkilöstösuunnitelma vuosille 2018-2020

Henkilöstön tarve: lämpöosasto 9 henkilöä ja vesiosasto 5 henkilöä.

TYTÄRYHTIÖ: Koillis-Lapin Sähkö Oy

1. Toiminta-ajatus

Koillis-Lapin Sähkö Oy on alueensa vastuullinen ja palveleva sähkön siirtäjä.

2. Painopistealueet

- Verkko-omaisuuden hallinta
- Yrityshallinto
- Talous

3. Toiminnalliset tavoitteet v. 2018

Verkko-omaisuuden hallinta

- Kemijärvellä Kallaanvaaran maakaapelointi
- Kemijärvellä uusi sähköasemien välinen 20 kV:n yhteys
- Pelkosenniemi-Savukoski välin 20 ja 45 kV:n johdon saneerauksen jatkaminen
- Sallan kirkonkylän maakaapelointi
- Honkakeron sähköaseman 110 kV:n kentän ja 20 kV:n maakaapelilähtöjen uusinta

Yrityshallinto

- verkonrakennuksen ja kunnossapidon siirto osakkuusyhtiöön
- tilaajaorganisaation kehittäminen ja toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto
- kantaverkon liittymisjohdon suunnittelu ja rakentamisen käynnistys

Talous

- kustannus seurannan ja raportoinnin mukauttaminen uusiin prosesseihin
- valmistautuminen Datahubin käyttöönottoon

4. Taloudelliset tavoitteet (1000 €)

	TP 2016	TPE 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Liikevaihto	7855	7761	7733	7537	7537
Liikevoitto	1388	833	905	680	1012
Tilikauden tulos	218	812	775	518	808
Tase	34880	35190	35980	36813	38136
Investoinnit	1979	1832	2378	2455	1550
Henkilöstö lkm	33	33	32	32	32
Omavaraisuusaste	69	68	72	72	72
Lainakanta	7000	6500	6600	7000	7600

5. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta yhtiössä

Yleistä

- Energiaviraston valvontamalli pakottaa korkeaan investointitahtiin, rahoituksen varmistaminen investointeihin on yhtiön johdon tärkeimpiä tehtäviä lähitulevaisuudessa

Häviösähkön hankinta ja lainojen korot

- häviösähkön hinta on kiinnitetty vuoteen 2020 saakka
- lainan korko on kiinnitetty vuoteen 2027 saakka

Työturvallisuus

- työsuojelupäällikkö organisoii ja johtaa työsuojelutoimintaa työnantajan edustajana
- työsuojelutoimikunta kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa ja käsittelee työturvallisuuteen liittyvät asiat
- työturvallisuusriskit on kartoitettu ja niiden pohjalta on laadittu toimenpideohjelma

- käytössä on ennakoiva työhyvinvointimalli KesTo

Sähkön siirto ja jakeluverkko

- jakeluverkko on vakuutettu suurтуhojen varalta
- varallaolojärjestelmä toimii ympäri vuorokauden
- toimialueen metsäammattilaisia on koulutettu myrskytuhojen raivauksiin
- jakeluverkkoa saneerataan säänkestäväksi
- käytönvalvontajärjestelmä on kahdennettu

Ostolaskujen hyväksymiskäytäntö

- ostolaskujen hyväksymisessä käytetään aina kaksiportaista hyväksyntää
- ostolaskun hyväksyjä ei koskaan toimi laskun maksajana

Tietohallinto

- yhteistyökumppaneina käytetään ainoastaan vakiintuneita ja luotettavia toimijoita
- keskeiset sopimukset on skannattu ja varmistettu

6. Henkilöstösuunnitelma vuosille 2018-2020

	TP 2016	TPE 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Vakituisen	29	29	29	29	29
Määräaikainen	4	4	3	3	3

TYTÄRYHTIÖ: Itä-Lapin Energia Oy

1. Toiminta-ajatus

Hankkia paras mahdollinen tuotto omistajille Kemijoki-osuuksista

2. Painopistealueet

- tuotantohankkeet

3. Toiminnalliset tavoitteet v. 2018

- osakkuus Kemijärven Voima Oy:ssä
- vesivoimantuotannon lisäys omistusjärjestelyjen avulla

4. Taloudelliset tavoitteet (1000 €)

	TP 2016	TPE 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Liikevaihto	655	667	640	634	631
Liikevoitto	-7	46	59	53	50
Tilikauden tulos	0	0	0	0	0
Tase	6079	10192	10204	10216	10228
Investoinnit	288	4213	12	12	12
Henkilöstö lkm	1	1	1	1	1
Omavaraisuusaste	96	58	60	62	64
Lainakanta	0	3997	3792	3587	3382

5. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta yhtiössä

Yleistä

- lainan korko on suojattu 2027 saakka
- sähköenergian alhainen hintataso voi jatkua edelleen ja se estää tuloutuksen kasvun omistajille

6. Henkilöstösuunnitelma vuosille 2018-2020

Henkilöstö säilyy ennallaan.

TYTÄRYHTIÖ: Keski-Lapin Voima Oy

1. Toiminta-ajatus

Hankkia Juotaksen voimalaitoksella tuotetulla sähköllä omistajakunnille paras mahdollinen tuotto.

2. Painopistealueet

- Päälaitteiden uusinnan suunnittelu
- Rahoitus

3. Toiminnalliset tavoitteet v. 2018

- yhtiön omistusjärjestelyjen toteutus
- juoksupyörän saneerauksen suunnittelu

4. Taloudelliset tavoitteet (1000 €)

	TP 2016	TPE 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Liikevaihto	348	271	302	304	310
Liikevoitto	81	-19	20	32	38
Tilikauden tulos	1	-24	10	21	28
Tase	1495	1667	1568	1480	1399
Investoinnit	0	291	0	0	0
Henkilöstö lkm	1	1	1	1	1
Omavaraisuusaste	30	26	28	31	35
Lainakanta	759	956	847	739	630

5. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta yhtiössä

Yleistä

- yhtiön rahoitustilanne on heikko

Voimalaitos

- voimalaitoksen juoksupyörä on käyttöikänsä päässä, tästä johtuen käyttökeskeytyksen riski on suuri

6. Henkilöstösuunnitelma vuosille 2018-2020

Henkilöstö pysyy ennallaan.

TYTÄRYHTIÖ: Kiinteistö Oy Kemijärven Vuokratatolot

1. Toiminta-ajatus

Omistaa ja hallitsee kiinteistöjä ja asuinrakennuksia sekä vuokraa huoneistoja kemijärveläisille asukkaille. Toimii valtion rahoittaman asuntotuotannon ja vuokrauksen säännösten mukaisesti.

2. Painopistealueet

Vuokra-asumisen ja asuntojen tarjonnan turvaaminen paikkakunnan asukkaille. Asuinalueiden ja – talojen viihtyvyyden ja häiriöttömyyden edistäminen. Kiinteistöjen kunnon seuranta ja remontoiminen budjetin määrämässä laajuudessa ja kulutusseurannan parantaminen. Vuokrasaatavien vähentäminen ja uusien rästien syntymisen ennaltaehkäisy. Erityisryhmien asuttamisen kustannusten jakaminen lain mukaisesti. Väestön vähenemisen seurauksena tyhjiin vuokra-asuntojen vähentämistä tehdään edelleen yhtiön asuntostrategian mukaan yhdessä Kiinteistö Oy Kemijärven Tövelin kanssa.

3. Toiminnalliset tavoitteet v.2018

Vuoden aikana turvapaikanhakijoiden vähenivät radikaalisti ja siten käyttöaste laski alle 70 %. Valtiokonttorin ja kaupungin toimenpiteillä varmistetaan yhtiön selviytyminen vuosina 2017–19. Valtiokonttorin lainanlyhennyksiä on siirretty ja kaupunki ja Valtiokonttori ovat myöntäneet yhtiölle avustuksia. Aloitetaan yhden kerrostalon purkamisen valmistelu. Talo puretaan vuosina 2018-21.

4. Taloudelliset tavoitteet (1000 €)

	TP 2015	TPE 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Liikevaihto	2173	2345	2200	2003	2044	2085
Liikevoitto	141	421	274	126	142	217
Tilikauden tulos	-20	-372	-21	-192	-156	-225
Tase	13053	11976	11728	10986	10069	8976
Investoinnit	-	-	-	-	-	-
Henkilöstö lkm	-	-	-	--	-	-
Omavaraisuusaste	9,3	7,1	7,0	5,8	4,7	2,8
Lainakanta	11597	10892	10665	10115	9354	8486

(Talousarvio on alustava, lopullinen valmistuu vuodenvaihteessa.)

5. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta yhtiössä

Hallitus suorittaa sisäistä valvontaa toimitusjohtajan, tilintarkastajan ja kirjanpitäjän aineistojen perusteella. Toimitusjohtaja esittelee kaikissa hallituksen kokouksissa ajankohtaiset asiat käyttökelpoisessa muodossa ja vain olennainen tieto raportoidaan.

Hallituksen riskienhallinnan tavoitteena on yhtiön olemassaolon ja toiminnan jatkuvuuden turvaaminen. Liiketoiminnan riskien ottaminen kuuluu liiketoimintaan ja niistä informoidaan konsernihoitoa.

6. Henkilöstösuunnitelma vuosille 2017-2020

Yhtiöllä ei ole henkilökuntaa.

TYTÄRYHTIÖ: Kiinteistö Oy Kemijärven Töveli

1. Toiminta-ajatus

Asuintalojen omistus ja asuntojen vuokraus Kemijärven kaupungissa. Yhtiön omistukseen on siirretty kaupungin ja muiden yhtiöiden asuintaloja ja asunto-osakkeita 1.1.2004 ja 13.11.2007.

2. Painopistealueet

Vuokra-asumisen ja -asuntojen saatavuuden turvaaminen paikkakunnalla sekä asukkaita tyydyttävän asuin-ympäristön järjestäminen. Tarkoituksena on asuntojen hallinnan keskittäminen kaupungin organisaatiossa yhden toimijan tehtäväksi. Toimii Vuokrataloyhtiön rinnalla ja toteuttaa asuntojen vuokrausta ja organisoii tyhjiä asuntoja myynti- yms. keinoja. Toimitaan Kemijärven kaupungin asuntopuunnitelman mukaan. Eri-tyisryhmien asuttamisen kustannusten jakaminen lain edellyttämällä tavalla.

3. Toiminnalliset tavoitteet v. 2018

Asuntoja lokakuussa 2017 yhteensä 186 kpl ja käyttöaste 86,56 %. Pitkään käyttöasteen alhaisuudesta kärsinyt vuokratuotto on saatu pysymään jo pidempään tyydyttävällä tasolla. Rakennusten korjauksia tehdään budjetin määräämissä rajoissa.

4. Taloudelliset tavoitteet (1000 €)

	TP 2015	TPE 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Liikevaihto	894	939	940	959	978	988
Liikevoitto	75	230	173	154	133	100
Tilikauden tulos	-26	0	0	-20	-45	-17
Tase	3814	3704	3592	3458	3296	3132
Investoinnit	-	-	-	-	-	-
Henkilöstö lkm	-	-	-	-	-	-
Omavaraisuusaste	8,4	8,6	8,9	8,7	7,7	7,6
Lainakanta	3117	3007	2895	2780	2664	2545

(Talousarvio on alustava, lopullinen valmistuu vuodenvaihteessa.)

5. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta yhtiössä

Hallitus suorittaa sisäistä valvontaa toimitusjohtajan, tilintarkastajan ja kirjanpitäjän aineistojen perusteella. Toimitusjohtaja esittelee kaikissa hallituksen kokouksissa ajankohtaiset asiat käyttökelpoisessa muodossa ja vain olennainen tieto raportoidaan.

Hallituksen riskienhallinnan tavoitteena on yhtiön olemassaolon ja toiminnan jatkuvuuden turvaaminen. Liiketoiminnan riskien ottaminen kuuluu liiketoimintaan ja niistä informoidaan konsernihoitoa.

6. Henkilöstösuunnitelma vuosille 2017-2020

Yhtiöllä ei ole henkilökuntaa.

TYTÄRYHTIÖ: Kemijärven Roikka OY

1. Toiminta-ajatus

Hoitaa kaupungin omistamien vuokrataloyhtiöiden isännöinnin ja kiinteistönhoidon.

2. Painopistealueet

Vuokratalojen talouden hoito kustannustehokkaasti. Tyhjien asuntojen vähentäminen myymällä ns. kakkos-asuntoina ja purkamalla osa taloista. Asuntojen kunnostaminen vuokrattavaksi yhtiöiden suunnitelmien mukaisesti. Vuokratästäen tehokas seuranta ja perintä.

3. Toiminnalliset tavoitteet v. 2018

Suoritetaan kiinteistöyhtiöiden talouden tervehdyttämistä varautumalla tyhjien asuntojen myyntiin 2-3 vuoden sisällä.

4. Taloudelliset tavoitteet (1000 €)

	TP 2015	TPE 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Liikevaihto	840	892	841	858	892	919
Liikevoitto	-6	5	9	0	9	9
Tilikauden tulos	-6	3	6	0	6	6
Tase	299	302	308	308	314	320
Investoinnit	3	0	0	0	0	0
Henkilöstö lkm	12	11	10	9	9	9
Omavaraisuusaste	33,8	34,4	35,7	35,7	36,9	38,1
Lainakanta	0	0	0	0	0	0

(Talousarvio on alustava, lopullinen valmistuu vuodenvaihteessa.)

5. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta yhtiössä

Hallitus suorittaa sisäistä valvontaa toimitusjohtajan, tilintarkastajan ja kirjanpitäjän aineistojen perusteella. Toimitusjohtaja esittelee kaikissa hallituksen kokouksissa ajankohtaiset asiat käyttökelpoisessa muodossa ja vain olennainen tieto raportoidaan.

Hallituksen riskienhallinnan tavoitteena on yhtiön olemassaolon ja toiminnan jatkuvuuden turvaaminen. Liiketoiminnan riskien ottaminen kuuluu liiketoimintaan ja niistä informoidaan konsernihoitoa.

6. Henkilöstösuunnitelma vuosille 2017-2020

Yhtiön henkilömäärä on loppuvuodesta 9 ja eikä muutoksia ole suunniteltu em. vuosille.

TYTÄRYHTIÖ: Kiint. Oy Kemijärven Kaarlonkeskus

1. Toiminta-ajatus

Kiinteistön omistus ja hallinnointi osoitteessa Annaliisankatu 4.

2. Painopistealueet

Suojellun kiinteistön säilyttäminen mahdollisimman alkuperäisessä asussa, huomioiden kuitenkin nykyiset viranomaismääräykset ja osakkaiden tarpeet.

3. Toiminnalliset tavoitteet v. 2018

4. Taloudelliset tavoitteet (1000 €)

	TP 2015	TPE 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Liikevaihto	82	85	88	90	93	96
Liikevoitto	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	0	0	0	0	0	0
Tase	1499	1499	1499	1499	1499	1499
Investoinnit	-	-	-	-	-	-
Henkilöstö lkm	-	-	-	-	-	-
Omavaraisuusaste						
Lainakanta	-	-	-	-	-	-

5. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta yhtiössä.

Hallitus suorittaa sisäistä valvontaa toimitusjohtajan, tilintarkastajan ja kirjanpitäjän aineistojen perusteella. Toimitusjohtaja esittelee kaikissa hallituksen kokouksissa ajankohtaiset asiat käyttökelpoisessa muodossa ja vain olennainen tieto raportoidaan.

Hallituksen riskienhallinnan tavoitteena on yhtiön olemassaolon ja toiminnan jatkuvuuden turvaaminen. Liiketoiminnan riskien ottaminen kuuluu liiketoimintaan ja niistä informoidaan konsernijohtoa.

6. Henkilöstösuunnitelma vuosille 2017-2020

Yhtiöllä ei ole henkilöstöä.

TYTÄRYHTIÖ: Kemijärven Kehitys Oy

1. Toiminta-ajatus

Kemijärven Kehitys Oy:n toiminta on osa kaupungin elinkeinotoimintaa. Lähtökohtana on, että yhtiö toteuttaa kaupungin elinkeinojohdon sille antamia tehtäviä ja että se toimii elinkeinojohdon ohjauksessa.

2. Painopistealueet

Toiminnot on siirretty osaksi kaupungin elinkeinopalveluita. Tällä hetkellä Kehitysyhtiön kautta viedään eteenpäin Hotellihanketta, kalastajien tila-asiaa sekä luonnontuotetila-asiaa. Lisäksi Kaupunki on mukana Boreal Bioref yhtiössä kehitysyhtiön kautta.

3. Toiminnalliset tavoitteet v. 2018

Kehitysyhtiön roolia tulevaisuudessa on käsitelty kaupungin hallituksessa sekä valtuustossa. Valtuuston päätöksen mukaisesti kehitysyhtiön elinkeinopalvelut on siirretty osaksi kaupungin elinkeinotoimintaa. Kehitysyhtiö toimii tällä hetkellä Elinkeinopalveluiden työkaluna, jonka kautta toteutetaan hankkeet, jotka eivät syystä tai toisesta onnistu kaupungin kautta.

4. Taloudelliset tavoitteet (1000 €)

	TP 2016	TPE 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Liikevaihto	409	15	20	850	900
Liikevoitto	-218				
Tilikauden tulos	-211	-120	-50	0	20
Tase	768	700	680	700	700
Investoinnit		65	30	25	0
Henkilöstö lkm	2	0	0	4	5
Omavaraisuusaste	87				
Lainakanta	12	0	0	0	0

5. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta yhtiössä

Yhtiössä toteutetaan sisäistä valvontaa seurannan avulla. Tehtävää suorittaa hallitus Toimitusjohtajan antamien tilannekatsausten kautta. Sisäinen tarkkailu on yhtiössä jatkuvaa toimintaa, jolla varmistetaan koko toiminnan ja henkilöstön osalta asianmukainen toiminta.

Yhtiöllä on edelleen toimiva hallitus, joka seuraa yhtiön toimintaa.

6. Henkilöstösuunnitelma vuosille 2018-2020

Kehitysyhtiöllä ei ole vakituista henkilöstöä vuonna 2017-2020. Hallintoa ja juoksevia asioita hoitaa toimitusjohtaja Jari Polvi.

TYTÄRYHTIÖ: Elwira Oy

1. Toiminta-ajatus

Ser-tuotteiden vastaanotto- ja purkutoiminta

2. Painopistealueet

Kylmälaitteiden murskaus

3. Toiminnalliset tavoitteet v. 2018

1. Alustava selvitys laitteiston uusimisesta
2. Ylläpito huollot ja korjaukset

4. Taloudelliset tavoitteet (1000 €)

	TP 2016	TPE 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Liikevaihto	824	790	837	830	820
Liikevoitto	71	65	112	90	80
Tilikauden tulos	56	52	90	85	70
Tase	921	910	930	940	945
Investoinnit	-				
Henkilöstö lkm	8	8	9	9	9
Omavaraisuusaste	85	84	85	86	86
Lainakanta	88	88	88	88	88

5. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta yhtiössä

- Ympäristösertifikaatti ja pelastussuunnitelmat
- Säännölliset hallituksen kokoukset ja hyvä kanssakäyminen hallituksen puheenjohtajan kanssa

6. Henkilöstösuunnitelma vuosille 2018-2020

Elwiran työ on kausiluontaista, joten henkilömäärät vaihtelevat vuoden aikana 5-15 välillä. Sama trendi jatkuu myös tulevina vuosina.

Kemijärvellä 25.10.2017

Reijo Kuvaja

TYTÄRYHTIÖ: Kemijärven Jäähalli Oy

1. Toiminta-ajatus

Mahdollistaa vuosittain Kemijärvellä jääurheiluseurojen ja muun jääliikunnan toiminnot vuoden alusta kevääseen ja alkusyksystä vuoden loppuun.

2. Painopistealueet

Jääurheiluseurojen ja paikallisten koulujen jääliikuntatoiminnot.

3. Toiminnalliset tavoitteet v. 2018

Tarjota kohtuuhintaista jääaikaan kemijärveläisten jääurheiluseurojen toimintaedellytysten turvaamiseksi.

4. Taloudelliset tavoitteet (1000 €)

	TP 2016	TPE 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Liikevaihto	18	18	20	20	22	22
Liikevoitto						
Tilikauden tulos	-4	-10	0	0	0	0
Tase	8	8	8	8	8	8
Investoinnit						
Henkilöstö lkm	1	1	1	1	1	1
Omavaraisuusaste						
Lainakanta	0	0	0	0	0	0

5. Riskienhallinta ja sisäinen valvonta yhtiössä

Yhtiön hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 24.6.2015 Jäähalli Oy:n sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvät toimenpiteet.

6. Henkilöstösuunnitelma vuosille 2017–2020

Henkilötyövuosia kertyy 1 ko. ajalla. Osa-aikainen toimitusjohtaja sekä kentänhoitaja, joka lomautetaan vuosittain kesäkuukausien ajaksi, jolloin hallilla ei ole jääliikuntatoimintaa.

**Liitetaulukko 1. Kemijärven kaupungin väestön ikärakenne osa-alueittain
vuonna 2016 (31.12)**

Lähteet: Tilastokeskus (8/17)

Osa-alue	0-14 v. %	0-14 v. abs.	15-64 v. %	15-64 abs.	65 v.- %	65 v.- abs.	Yht.
Särkikangas	9,5	175	57,7	1 065	32,9	607	1 847
Pöyliövaara	9,8	108	55,0	607	35,2	389	1 104
Keskusta	5,7	59	43,7	455	50,6	527	1 041
Kallaanvaara-Sipovaara	15,1	118	55,6	435	29,4	230	783
Tohmo	13,1	69	55,2	290	31,6	166	525
Isokylä	13,7	70	61,0	311	25,3	129	510
Soppela	11,8	25	61,8	131	26,4	56	212
Halosenranta	13,5	25	54,1	100	32,4	60	185
Kostamo	12,6	21	57,5	96	29,9	50	167
Vuostimo	9,8	18	51,9	95	38,3	70	183
Tapionniemi	6,9	10	48,3	70	44,8	65	145
Luusua	4,5	6	49,6	66	45,9	61	133
Lehtola	9,1	11	63,6	77	27,3	33	121
Juujärvi	3,4	4	43,6	51	53,0	62	117
Raajärvi-Ulkuniemi	3,9	4	52,9	54	43,1	44	102
Joutsijärvi	4,0	4	61,6	61	34,3	34	99
Räisälä	7,1	7	56,6	56	36,4	36	99
Hyypiö-Kuusivaara	6,9	6	47,1	41	46,0	40	87
Leväranta	4,9	4	59,8	49	35,4	29	82
Oinas-Kalkiainen	12,7	10	55,7	44	31,6	25	79
Javarus	7,5	3	45,0	18	47,5	19	40
Yhteensä	9,9	757	54,5	4 172	35,7	2 732	7 661

Liitetaulukko 2. Kemijärven kaupungin väestö osa-alueittain vuosina 1990 ja 2016 (31.12)

Lähteet: Tilastokeskus (8/17)

Osa-alue	Asukkaita 31.12.1990	Asukkaita 31.12.2016	Muutos 1990-2016	Muutos %	% kaupungin asukkaista 31.12.2016
Särkikangas	3 519	1 847	-1 672	-47,5	24,1
Pöyliövaara	1 440	1 104	-336	-23,3	14,4
Keskusta	1 417	1 041	-376	-26,5	13,6
Kallaanvaara-Sipovaara	1 296	783	-513	-39,6	10,2
Tohmo	682	525	-157	-23,0	6,9
Isokylä	690	510	-180	-26,1	6,7
Soppela	275	212	-63	-22,9	2,8
Halosenranta	228	185	-43	-18,9	2,4
Kostamo	275	167	-108	-39,3	2,2
Vuostimo	288	183	-105	-36,5	2,4
Tapionniemi	270	145	-125	-46,3	1,9
Luusua	313	133	-180	-57,5	1,7
Lehtola	220	121	-99	-45,0	1,6
Juujärvi	220	117	-103	-46,8	1,5
Raajärvi-Ulkuniemi	193	102	-91	-47,2	1,3
Joutsijärvi	249	99	-150	-60,2	1,3
Räisälä	210	99	-111	-52,9	1,3
Hyypiö-Kuusivaara	170	87	-83	-48,8	1,1
Leväranta	163	82	-81	-49,7	1,1
Oinas-Kalkiainen	144	79	-65	-45,1	1,0
Javarus	69	40	-29	-42,0	0,5
Yhteensä	12 331	7 661	-4 670	-37,9	

Liitetaulukko 3 . Kemijärven kaupungin työttömyysaste

